

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

20. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

20. KVĚTNA 2007

Z obsahu:

Origenova nauka

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
2. května 2007
- strana 2 -

Maria obnoví salesiánskou rodinu

Z listu bývalého hlavního
představeného salesiánů
25. března 1978
- strana 4 -

Medjugorje je školou modlitby

Matka Boží vyzývá v Med-
jugorje znovu a znovu,
abychom zakládali modli-
tební skupiny
- strana 5 -

26 let Medjugorje

P. Tomislav Pervan OSF
- strana 6 -

Sestra Josefa Macková

Statečná kandidátka
řeholního stavu z Dachau
- strana 9 -

Odpuštění

P. Bernhard Spering ORC
- strana 10 -

Boj o svobodné školství v letech 1945-1948

PhDr. R. Cigánek
- strana 12 -

Papež navštívil

„Farmu naděje“
- strana 14 -

Panna Maria, Pomocnice křesťanů

Minulou středu byla katecheze věnována velké postavě Origena, alexandrijského učitele II. a III. století. V oné katechezi jsme uvažovali o jeho životě a jeho literární tvorbě a specifikovali jsme v „trojí četbě“ Bible, kterou vytvořil, spiritus agens celého jeho díla. Nechal jsem si na dnešní katechezi dva aspekty Origenova učení, které pokládám za nejdůležitější a aktuální: chci hovořit o jeho učení o modlitbě a o Církvi.

Nezbytnost modlitby

Origenes opravdu jako autor důležitého a stále aktuálního traktátu o modlitbě prokládá vytrvale svou exegetickou a teologickou tvorbu zkušenostmi a podněty týkajícími se modlitby. I přes velké bohatství teologického myšlení není jeho přístup ryze akademický. Je vždy založen na zkušenosti modlitby a na styku s Bohem. Podle jeho názoru totiž chápání Písma svatého více než inteligenci a ještě více než studium vyžaduje důvěrný vztah ke Kristu a modlitbu. Je přesvědčen, že privilegovanou cestou k poznání Boha je láska a že neexistuje pravé vědění o Kristu, pokud se do něho nezamilujeme. V dopise Řehořovi Origenes doporučuje: „Věnuj se četbě božských Písem a uplatňuj to vytrvale. Oddej se četbě se záměrem uvěřit Bohu a zalíbit se mu. Jestliže se při četbě ocitneš před zavřenými dveřmi, tluč a otevře ti onen strážce, o němž Ježíš řekl: – Strážce mu otevře. Když se budeš takto věnovat lectio divina, hleděj s věrností a nezlomnou důvěrou v Boha smysl božských Písem, který se v nich skrývá ve velké šíři. Nesmíš se tedy spokojit s tím, že budeš bušit a hledat. Abys pochopil Boží věci, absolutně nezbytně potřebuješ modlitbu. Právě proto, aby nás k ní povzbudil, řekl Spasitel nejen: *Hleďte a naleznete a Tlučte a otevře se vám*, ale dodal: *Proste a obdržíte.*“ (Ep. Gr. 4). Bije pří-

Origenova nauka

mo do očí prvořadá role, kterou Origenes sehrává v dějinách lectio divina. Milánský biskup Ambrož, který se naučil číst Písmo

z Origenových děl, zavádí ji potom na Západě, aby tuto metodu předal Augustinovi a následně mnišské tradici.

Editorial

Za stručnými zmínkami o Matce Boží Panně Marii, které nacházíme v Písmu Starého i Nového zákona, se ve skutečnosti skrývají překvapivě hluboká tajemství víry. K těmto „skromným“ zmínkám patří i zpráva o její přítomnosti ve večeradle v době čekání na seslání Ducha Svatého. Slavnosti založení Církve Kristovy o prvních Letnicích předcházela první velká nověna, které předsedala sama Matka Boží. S touto poslední zmínkou o Marii však zdaleka nekončí její účast na díle spásy. Jak řekl Pán Ježíš ctihodné Conchitě Armidě, její účast dostala nové nesmírné rozměry: „Když jsem se vzdálil od svých učedníků, zanechal jsem jim Marii, aby mě představovala svými ctnostmi a svou mateřskou něžností v srdci tak podobném mému, aby jako základ Církve podírala apoštoly a první učedníky.“

Maria je Prostřednicí všech milostí spásy nejen v Nazaretě a v Betlémě, je Prostřednicí i na Kalvárii a v letničním večer-

adle a zůstává touto Prostřednicí až do skonání věků.

Lidé na to zapomínají, ale Panna Maria se sama stará o to, aby její děti, které jí její Syn svěřil ve chvíli své smrti, si byly její mateřské lásky a přítomnosti také vědomy a těšily se z jejího trvalého mateřství. Ona chce doslova přebývat uprostřed svého lidu. Není proto divu, že svět je posetý takovými svatyněmi, které byly vystavěny na její výslovné přání. Svou osobní přítomnost dosvědčuje divy a zázraky a záplavou milostí a darů, které přímo marnotratně rozdává. Kdyby někdo chtěl zaregistrovat všechna tato místa a případy, vyšlo by mu to na obsáhlé fascikly. Už vzhledem k jejich početnosti bychom tyto vstupy Matky Boží do lidských dějin ani neměli chápat jako něco mimořádného, ale měli bychom s nimi počítat a přímo je očekávat.

Maria od počátku lidských dějin stojí v čele boje proti škůdci lidského rodu. Její

Pokračování na str. 11

Poznání je v lásce

Jak jsme již řekli, nejvyšší úroveň poznání Boha pramení podle Origena z lásky. Je tomu tak i mezi lidmi: jeden pozná skutečnou hloubku toho druhého pouze tehdy, je-li přítomná láska, když se srdce otevrou. Aby to doložil, opírá se o význam, který se někdy v hebrejštině vkládá do slova poznat, když je totiž použito k vyjádření úkonu lidské lásky: *Adam poznal Evu, svou manželku, a ona počala* (Gn 4,1). Tak nám napovídá, že jednota v lásce zajišťuje nejautentičtější poznání. Jako muž a žena jsou *dva v jednom těle*, tak Bůh a věřící se stávají *dva v jednom duchu*. Tím způsobem modlitba u Alexandrijského vede k nejvyšším rovinám mystiky, jak o tom svědčí jeho Homilie o Písni písní. Vezměme si například úryvek z jeho první Homilie, kde Origenes vyznává: „Často – Bůh je mi svědkem – jsem cítil, že Ženich se ke mně přiblížil v největší míře; pak náhle odešel, a já jsem nemohl najít to, co jsem hledal. Znovu mě zachvátila touha po jeho příchodu, a někdy se vrátil, a když se mi zjevil, když ho držím v rukou, a náhle mi prchá, a pokaždé, když zmizí, ho začnu hledat...“ (Hom. Cant. 1,7).

Vynořuje se mi v myslí to, co napsal můj ctihodný předchůdce Jan Pavel II. jakožto autentický svědek v *Novo millennio ineunte*, kde ukazuje věřícím „že modlitba coby skutečný dialog lásky může člověku dovolit, aby se stal vlastnictvím milovaného Božího Syna, vnímal dotyk Ducha Svatého a v synovské důvěře spočinul na Otcově srdci. Tato cesta,“ pokračuje Jan Pavel II., „je zcela podepřena Boží milostí, zároveň však vyžaduje silné duchovní nasazení a zná i bolestná očisťování, vede ale v nejrůznějších možných podobách k nevyslovitelné radosti, kterou mystikové

Pokračování na str. 8

Svědectví jednoty

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

... aby byli uvedeni v jednotu
a svět poznal, že ty jsi mě poslal.

Dnešní úryvky k tobě zaznívají jako zvláštní osobní pozvání: *Kdo žízni, ať přijde, kdo touží po živé vodě, dostane ji zadarmo.* Poděkuj za toto pozvání a napij se plnými doušky z živého pramene Božího slova.

Ten pramen najdeš ve večeradle. Ježíš se zde právě modlí svou velekněžskou modlitbu, která je součástí jeho nejvznešenější závěti. Předkládá tu Otci to, co mu nejméně leží na srdci: *aby všichni byli jedno.* Proč tak prosí o jednotu právě ve chvíli, kdy jeho družina je docela malá a nerozdělená? Ježíš tu má na mysli *ty, kteří skrze jejich slovo v něho uvěří.* V této vznešené a posvátné chvíli se tedy modlí i za tebe. Modlí se, aby všichni, kdo uvěří, skutečně správně pochopili, co to znamená *být jedno.* Není to jakákoliv jednotu, cílovou hodnotou je opravdová láska. Jde tedy o něco mnohem většího, než je formální či vynucené sjednocení. Jde o stejnou jednotu, jaká jeho spojuje s Otcem: jednotu dokonalé lásky. Ježíšova láska je jednotu a jednotu je láska, ta nejryzejší a nejopravdovější, jakou se milují Otec a Syn.

Ježíš to zdůrazňuje, protože je to také ta jediná cesta, jak přesvědčit svět o tom, co ještě nepoznal. Svět opravdu ještě nepoznal, co je to Láska. *Poznání* lásky totiž znamená mnohem více než pouhou znalost. Vyžaduje to žít tím, co je dokonalé sjednocení v lásce. Je-li v nás taková láska, jakou se milují Otec a Syn, pak budeme v Bohu a Bůh bude v nás a už nemůžeme zůstat rozdělení. Rozdělení křesťané nevydávají potřebné svědectví o jedinečné lásce Otce a Syna, protože se jim nepodobají. Spíše se připodobňují světu, který je tak často bolestně rozdělen sobeckými lidskými zájmy. Rozdělení křesťané ještě neuvěřili, že nás Otec miluje tak, jak miluje svého Syna. Láska je to, co dokonale sjednocuje. Nemůžeme být spojeni s Otcem a rozdělení mezi sebou. Jednota lásky je podmínkou, aby Oni byli v nás. Ekumenismus se naplňuje jedinečnou láskou.

Chceš přispívat k jednotě? Snaž se spojit co nejdokonaleji s Pánem, abys byl *tam, kde je on.* Je především v tom, *co je jeho Otec*⁽¹⁾, je všude tam, kde je třeba obětavě posloužit potřebným. Ježíš je však také na místě bičování a výsměchu, na kruté cestě s těžkým břemenem, visí na dřevě mezi nebem

a zemí. I to všechno je součástí *jeho slávy, kterou mu dal Otec.* Být s Pánem tu i tam je proto tak potřebné, protože to přináší nečekaně bohaté plody. Jak plodné je také bezvýhradné sjednocení s Kristem, ukazuje příklad prvomučedníka Štěpána. Snese-li pohled na krutou popravu, pospěš ven za městskou bránu, kde se chystají, že ho ukamenují.

Možná si pomyslíš, co všechno tento mladý nadějný jáhen mohl vykonat, kdyby zůstal na živu a působil požehnaně do pozdního věku. On naopak jako první prochází branou utrpení. Je skutečně *tam, kde je Ježíš.* Aby měl potvrzeno on i všichni ti nesčetní, kteří půjdou touto cestou, že je to opravdu cesta jeho Mistra a Pána, je mu dopřáno, aby již ve chvíli, kdy s ním prožívá jeho utrpení a pokoření, mohl spatřit také jeho slávu: *vidí Syna člověka, jak stojí po Boží pravici.* I pro Štěpána je připravena *sláva, kterou mu dal Otec, neboť ho miloval již před založením světa.*

Na Štěpánových samozvaných katanech naopak vidíš, co to znamená, když někdo *nepoznal Otce.* Kdo nechce milovat, nejen že nepřijímá pravé svědectví o Otci a jeho Synu, ale ani je nesnese: *zacep si raději uši.* Nejsmutnější je, že jáhnovi odpůrci nejsou nevěřící pohané. I oni jsou potomci Abraháma a mají za to, že ctí Boha svých otců. Ale klamou sebe i druhé. Jejich nábožnost je druhem modloslužby: pyšné srdce bez lásky se pod rouškou služby Bohu klaní jen samo sobě. *Zuřivost* není projevem zbožnosti ani horlivosti, nýbrž pyšné zloby. Obět jejich zášti je totiž usvědčuje ze lži. Zatímco slova pravdy dohnala vrahy k zběsilosti, odpovídá umírající na rány a kameny stejně jako jeho Pán láskou a odpuštěním.

A právě tato Ježíšova a mučedníková trpělivá láska vítězí nad přesilou lidského násilí a zloby. Čeho nedosáhl Štěpán ani svým zaníceným slovem, toho dosáhne svou obětí a modlitbou. Modlitba trpícího je všemocná. Zatímco jeden Kristův svědek odevzdává *svého ducha,* již se rodí druhý. Semeno mučedníka Štěpána záhy dozraje v srdci *mladého muže jménem Šavel* a plody tohoto obrácení mnohonásobně přemohou zatvrzelou zlobu těch, kteří nevidí jiné východisko, než vzít do ruky kámen a ubít k smrti nepohodlného svědka.

Bože, původce naší pásky, naplň nás důvěrou, že skrze tato tajemství dospěje celá Církve tam, kde už je její Hlava.⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Lk 2,49; ⁽²⁾ srov. Modlitba po přijímání

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 7,55–60

Štěpán, plný Ducha Svatého, pohleděl k nebi a spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici. A zvolal: „Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!“ Oni se však dali do velkého křiku, zacpávali si uši a všichni se na něho zuřivě vrhli. Pak ho vyhnali ven za město a začali ho kamenovat. Svědkové si přitom složili svrchní šat k nohám jednoho mladého muže – jmenoval se Šavel. Tak Štěpána kamenovali. A on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Klesl na kolena a hlasitě zvolal: „Pane, nepřičítej jim tento hřích!“ A po těchto slovech skončil.

2. čtení – Zj 22,12–14.16–17.20

Já, Jan, uslyšel jsem hlas, který mi řekl: „Hle, přijdu brzy a moje odplata se mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem alfa i omega, první i poslední, začátek i konec. Blaze těm, kdo si vypírají šaty; budou mít právo na strom života a na vstup branami do Města. Já, Ježíš, poslal jsem svého anděla, aby vám svědčil o tom, co se týká církevních obcí. Já jsem výhonek (z Davidova kořene) a Davidův potomek, zářivá jitrná hvězda.“

Duch i nevěsta volají: „Přijď!“ Kdo to slyší, ať také zvolá: „Přijď!“ A kdo žízni, ať přijde: kdo touží po živé vodě, ať si ji vezme zadarmo. Ten, kdo to zaručuje, říká: „Ano, přijdu brzy!“ Amen, přijď, Pane Ježíši!

Evangelium – Jan 17,20–26

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se: „Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne: ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. A slávu, kterou jsi dal mně, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno: já v nich a ty ve mně. Tak ať i oni jsou v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a že jsem miloval, jako jsi miloval mne. Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa. Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a tito (moji učedníci) poznali, že jsi mě poslal. Dal jsem jim poznat tvé jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich.“

Je jistě velmi poučné připomenout si, i když ve stručné formě, některé údaje z cesty, jakou Don Bosco dospěl ke své hluboké úctě k Panně Marii Pomocnici křesťanů. Může to posloužit k lepšímu pochopení jeho ducha a jeho a našeho povolání.

Víme, že Don Bosco se narodil a byl vychován v prostředí hluboce mariánském vzhledem k tradici místní církve i k rodinné zbožnosti.

Stačí připomenout, jak několik dnů po jeho oblačce v říjnu 1835 v předvečer jeho odjezdu do semináře si ho matka Markéta zavolala a měla s ním památný rozhovor: „Můj Jeničku, když jsi přišel na svět, zasvětila jsem tě blahoslavené Panně; když jsi začal studovat, doporučila jsem ti úctu k této naší Matce; nyní ti doporučuji, abys byl celý její; miluj druhy, kteří ctí Pannu Marii; a jestliže se staneš knězem, doporučuj a hlásaj všude úctu k Marii.“

Jeví se mi jako pozoruhodné, že již v devíti letech v jeho slavném snu (který se několikrát opakoval a kterému Don Bosco přikládal zvláštní význam ve svém životě) se Maria zjevuje v jeho pojetí víry jako významná osobnost, která je osobně zainteresovaná na jeho životním misijním poslání. Je to Paní, která mu ukazuje zvláštní pastorační zaměření na mládež. Představuje se mu v podobě „Pastýřky“. Poznamenajme ihned, že to nebyl Jan, kdo si zvolil Marii, nýbrž ona sama se představuje jako ta, která si ho vybrala z vlastního podnětu: ona bude na žádost svého Syna inspirátorkou a učitelkou jeho povolání.

Tento vnitřní pocit osobního vztahu Panny Marie k němu pomáhá Donu Boskovi rozvíjet spontánně ve svém srdci pozornost a cit, který se dále prohlubuje při různých svátcích pod různými tituly Panny Marie, kterých si jistě velice cenil a dokázal je slavit s nadšením.

Bude pro něho vždy charakteristické toto jeho chování

Maria obnoví salesiánskou rodinu

Z listu bývalého hlavního představeného salesiánů 25. března 1978

osobní úcty k Panně Marii. Jeho mariánská úcta ho vede k tomu, že živě touží po osobě Panny Marie a obdivuje její velikost a četné funkce, které jí její úcta přidělila.

Tak se ustálil v srdci Dona Boska určitý typ mariánské úcty, který není dílčí nebo jednostranný, nýbrž naopak totální a ústředně zaměřený na živý vztah Mariiny osoby k Církvi.

Don Caviglia píše: „Všimněme si. Když mluvíme o úctě k Marii, necháváme stranou každý titul pouze oslavný a povzbuzující k úctě. Je to vždy Maria. Mohli bychom říct: Kterou Madonu označoval Don Bosco a kterou uctíval Dominik Savoio? Všechny a žádnou. V prvním snu v devíti letech se chlapec zjevila jako Maria Matka Ježíšova. V době, o které mluvíme, uctíval svatý učitel Těšitelku (Consolata, první socha, která stála v kapli v Pinardů), kterou uctívali Turiňané. Úcta Církve ho vedla k úctě Neposkvrněné. K ní se orientovala Církve se smyslem vysloveně katolickým s hlubokým pochopením, který vedl k vyhlášení článku víry. Tento titul se stal na dlouho titulem pro Dona Boska. Tento titul doporučoval Dominiku Savoiovi. On tuto úctu projevoval od počátku. Neposkvrněnému Počertí byla zasvěcena mariánská družina, kterou založil.“

Podobné jednání, spojené s jeho géniem a se zvláštním smyslem pro církevní dějiny, vedlo Dona Boska k tomu, že se vždy připojoval k mariánskému hnutí, které bylo v Církvi aktuální.

Tak v prvních dvaceti letech svého kněžského působení byla jeho úcta zaměřena zvláštním způsobem na Neposkvrněnou.

Hlavní oltář baziliky Panny Marie, Pomocnice křesťanů v Turíně

Svátek 8. prosince se stal ústředním v jeho pastoračním duchovním počínání. Shodou okolností je to také význačný den zahájení jeho díla (1941).

Don Bosco prožíval s nadšením církevní atmosféru, která provázela vyhlášení dogmatu o neposkvrněném početí (1854), které potvrdilo zjevení Panny Marie v Lurdech (1858).

Mariánská družina Neposkvrněné se stala ve Valdoccu

významným výchovným prvkem a školou přípravy prvního svatého chlapce Dominika a prvních synů budoucí Společnosti svatého Františka Saleského. Je příznačné, že Sdružení dcer Neposkvrněné v Morneuse se stalo přípravou budoucího Sdružení dcer Panny Marie Pomocnice.

Volba Neposkvrněné nám tedy ukazuje, že mariánské hnutí v srdci Dona Boska šlo dále než místní tituly. Následoval a uctíval Marii jako svou inspirátorku a učitelku, jak to bylo vždy v Církvi aktuální.

Zvláštní motiv

Je zde pak zvláštní a hluboký motiv, který vede k vědomému mariánskému vztahu: je to chápání našeho povolání jako „charismatu Ducha Svatého“, jehož je Maria „nevěstou“ a „živým chrámem“.

My dnes prožíváme v Církvi zvláštní hnutí Ducha Svatého s jeho dary a charismaty, které je zvláštním způsobem svázáno s rolí Panny Marie: její mateřská funkce v životě Církve je spojená s každým zrozením a znovuzrozením v Duchu Svatém. Tedy jak Don Bosco uměl vzdávat úctu Panně Marii za zrození své kongregace a salesiánské rodiny, tak i my dnes s nemenší láskou a iniciativou máme uctívat Marii a obnovit její kult, který je i znovuzrozením našeho povolání v dnešní době.

Není možno mluvit o znovuzrození bez Pomocnice. Naopak – s její mateřskou pomocí uvidíme, jak rostou účinky tohoto znovuzrození i zázračným způsobem.

A to tím více, že Maria je zvláštním vzorem učenlivosti a obnovení v nejobtížnějším přechodu od Starého do Nového zákona. Ona nám dává největší lekci věrnosti a podstatně

Slavnostní procesí před bazilikou Panny Marie, Pomocnice křesťanů v Turíně

otevřenosti pro vniknutí Ducha Svatého.

Odtud vychází charakteristický podnět jeho úcty k Pomocnici křesťanů. Jedná se o mariánskou dimenzi, která vznikla v obzvláště obtížných dobách.

Don Bosco to vyjádřil Donu Caglierovi v tomto slavném prohlášení: „Maria chce, abychom ji ctili pod titulem Pomocnice křesťanů. Nadcházejí tak smutné doby, že potřebujeme, aby nám svatá Panna pomáhala zachovat a bránit křesťanskou víru.“

Prožíváme a zakoušíme opravdu velké a neslýchané těžkosti, ať už pro víru věřících, nebo pro život Církve a pro službu pastýřů, pro sociální a politické reformy, pro výchovu mládeže a pro rozvoj společenských vrstev.

Jestliže ona dimenze Pomocnice je příznačná právě pro tuto hodinu obtíží a jestliže Don Bosco a jeho rodina byli povoláni Duchem Svatým jako zvláštní a účinný nástroj pro propagaci její úcty v Církvi, pak nás to vede k závěru, že současné tak komplexní a problematické obtíže v Církvi a ve společnosti vyžadují od nás důsledné oživení mariánské úcty.

Pomocnice jako vrchol úcty

Dalším důvodem, který je pro nás zvláště významný, je důvěrný vztah mezi salesiánským duchem a úctou k Panně Marii Pomocnici.

Don Bosco k této úctě nedospěl náhodou a ona nezávisí na nějakém místním zjevení: představuje spíše duchovní a apoštolskou linii, která upřesňuje a rozvíjí historické okolnosti, čtené ve světle hlubokého osobního dialogu s Duchem Svatým v kontextu oněch charakteristických mariánských dotyků, tak příznačných pro život Dona Boska.

Maria Pomocnice se mu zjevuje jako vrchol toho, co Don Bosco v Marii vždy vnímal: jako útočiště, ochránkyně křesťanského lidu, jako matka mládeže, ja-

ko vítěz nad ďáblem, jako triumfátor nad bludy, jako pomocnice Církve v těžkostech, jako záštitu papeže a pastýřů, které ohrožují síly zla.

Taková úcta k Matce Boží je praktickou konkretizací oné svatosti konání, která charakterizuje spiritualitu Dona Boska. Stačí připomenout jeho dialog s malířem Lorenzonem, od kterého žádal, aby představil Madonu v centru ohromného dynamismu Církve, nebo se podívat na obraz Panny Marie v bazilice ve Valdoccu, abychom objevili – abych tak řekl – sourodost salesiánského ducha zasazeného do apoštolátu Církve a do úcty k Panně Marii Pomocnici.

Jestliže tedy koncilní hnutí obnovy řeholí vede k opětovné aktualizaci jejich původní charakteristické spirituality, pak to musí znamenat silné obnovení našeho mariánského charismatu.

Ze všech těchto důvodů nikoliv bez zvláštního vlivu Ducha Svatého žádala poslední kapitula výslovně, abychom v duchu věrnosti k Donu Boskovi a ve světle II. vatikánského koncilu a encykliky *Marialis Cultus* Pavla VI. znovu obnovili přítomnost Panny Marie ve vlastním životě a ve výchovné práci mezi mládeží. Také hlavní představená Dcer Panny Marie Pomocnice s celou svou Radou přijala s nadšením podnět k obnovení mariánské úcty v celé salesiánské rodině.

Cítíme se tedy povoláni, abychom spolu s FMA a všemi skupinami salesiánské rodiny vytvářeli klima, které programuje konkrétní aktivity k poznání a lásce k Panně Marii především mezi novými generacemi mladých, kteří mají jako nikdy hlad a žízeň po velkých skutečnostech křesťanské Paschy.

I pro ně dnes platí, že je třeba uvádět do praxe prorocká slova Panny Marie: „Budou mě blahoslavovat všechna pokolení.“

Podle Maria Ausiliatrice
3,4/2007

Medjugorje je školou modlitby

Matka Boží vyzývá v Medjugorje znovu a znovu, abychom zakládali modlitební skupiny

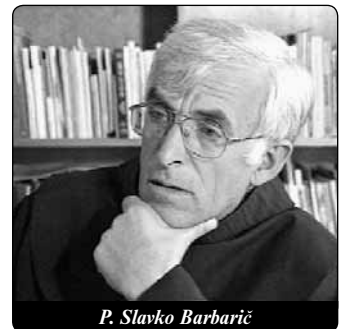
Už jsme si zvykli na Mariiny výzvy k modlitbě. Je jen jedna jediná podmínka, jak se otevřít modlitbě a jak učinit modlitbu svou radostí: je třeba mít v srdci lásku k Bohu. Proto je důležité nezapomínat modlit se s Marií o prožití lásky k Bohu. Víme, že když potkáme určitou osobu, kterou milujeme a o které víme, že nás miluje, pocítíme v srdci radost. I když právě trpíme a ta osoba nás navštíví, cítíme v srdci radost. Tak a ještě více tomu musí být i s Bohem. Bůh nás miluje nekonečně a nesmírně, proto se každá modlitba musí stát radostným setkáním s Bohem. Je smutné, když tuto radost nezakoušíme, a je to právě tato skutečnost, že mnoho křesťanů tuto radost nepoznalo. Proto se nemodlí nebo se modlí málo, a když se modlí, tak jen krátce a rychle. Samozřejmě, že taková modlitba nám nemůže přinášet žádnou radost, protože pro opravdové setkání potřebujeme čas. Nemůžeme však na radost čekat, abychom se mohli modlit, nýbrž musíme se pro modlitbu rozhodnout – a s modlitbou přijde láska k Bohu a s láskou i radost.

Především platí výzva k modlitbě pro každého jednotlivce. I když se jinak nikdo pro modlitbu nerozhodl, může to udělat každý z nás – začít se modlit. Nemůžeme čekat na druhé a teprve potom začínat. V Mariině škole začíná nejdříve každý sám za sebe a pak může být učiněn další krok k modlitbě ve společenství.

Obnovte modlitbu ve svých rodinách

První modlitební skupina má být samozřejmě modlitba v rodině, kde se spolu modlí rodiče i děti. Doufám, že všichni pout-

nici se ve svých rodinách modlí, protože modlitba je nezbytná pro mír, lásku a smíření v rodinách. Chce-li rodina být skutečně křesťanskou, pak se musí společně modlit růženec, naslouchat Božimu slovu. Jak je to krásné, když se rodiče modlí se svými dětmi a čtou jim Pís-

P. Slavko Barbarič

mo svatě a pokoušejí se společně Božimu slovu porozumět. Bez modlitby v rodině nemohou být děti vychovávány ve víře. Zde leží velká odpovědnost rodičů, aby našli pro modlitbu v rodině správné místo. Víme, jak je někdy těžké najít v rodině čas, omluvy jsou všem dobře známé: práce rodičů, ustavičný spěch, ale ještě více televize a jiné výmluvy, které samozřejmě nejsou žádným spravedlivým důvodem k tomu, že pro modlitbu není čas.

Je vlastně jen jeden důvod, proč se rodina nemodlí: v srdcích chybí láska k Bohu a chybí také víra. V mnoha rodinách spočívá modlitba v nedělní mši svatě, což je samo jistě dobré, ale zdaleka to nestačí. Tak je návštěva nedělní bohoslužby jen zvyk, který není špatný, je dobrý, ale nemůže přinášet potřebné plody, protože na mši svatou se můžeme a máme připravit jen modlitbou. Proto se chceme modlit, aby rodiny naplnil duch modlitby a lásky k Bohu, aby se začaly modlit.

I rodiny s malými dětmi se mohou modlit. I když malé děti

► neposedí tak dlouho, než se pomodlíme celý růženec, nějakou dobu přece jen vydrží. To je třeba od nich požadovat a v ostatním čase si mohou hrát, ale ve stejném prostoru se také modlíme a čteme Písmo svaté. Tato zkušenost je pro děti velice důležitá a není možno tvrdit, že děti ničemu nerozumí. Rozumí tomu, o co jde, když se dospělí, bratři a sestry modlí. Proto ještě jednou: je třeba se modlit o lásku v rodinách, aby se rodiny otevřely Bohu.

Maria nás dále vyzývá: Zakládejte modlitební skupiny

První modlitební skupina – říkáme jí Ivanova skupina – byla založena 4. června 1982. Druhou skupinu založila Jelena, dívka, která obdržela vnitřní řeč. Maria ji naučila, jak se má modlit.

Jistě tyto dvě první skupiny daly poutníkům impulz, a tak bylo pro ně snazší pochopit, co tato výzva znamená.

Jak začít?

Je to vlastně docela lehké založit modlitební skupinu. Postaví, když se jedna osoba rozhodne pro modlitbu a pak ještě vyhledá další osobu, která by se s ní modlila. Stále opakují, nesmíme říkat, že ti druzí se nechtějí modlit. Když jsme se rozhodli založit modlitební skupinu, tedy našli jsme někoho, kdo se s námi jednou nebo dvakrát týdně bude modlit, pak se ptáme dalších, zda by také nechtěli. Když zdraví nechtějí nebo nemají čas, zeptejme se starých nebo nemocných, zda je můžeme jednou týdně navštívit a pomodlit se s nimi růženec. Umím si představit, že staří a nemocní budou spokojeni a budou nás dokonce prosit, abychom přišli každý den. Ježíš říká, že kde jsou dva nebo tři v jeho jménu, tam je On uprostřed nich. Modlitební skupiny mají podle poselství obepínat celý svět a modlit se spolu s Marií, aby programy, které Bůh svěřil pro tuto dobu,

se opravdu uskutečnily a mohlo dojít k triumfu Neposkrvněného Srdce. Bez modlitby se to pochopitelně nestane. Modlitba je mezi jiným také řeč, a řeč se můžeme naučit jen tehdy, když v ní s druhými mluvíme. Proto je důležité modlit se ve skupinách nejen růženec nebo číst Písmo svaté, ale také mluvit o vlastních zkušenostech s Bohem v modlitbě a také o těžkostech. Mluvit o tom mezi sebou znamená mít jistotu a otevírat se také snaze vůli Boží.

Když se nás jednou dotkne Boží láska, pak budeme jistě s radostí také o této Boží lásce vydávat svědectví. Toto svědectví je od křesťanů stále požadováno. Ježíš např. říká, že jsme sůl a světlo pro svět. Světlem se však můžeme stát jen tehdy, když od něho světlo přijmeme. Staneme se solí země, když od Ježíše přijmeme lásku. Když jednou neseme v srdci Boží lásku, nikdo nám nemůže zabránit v tom, abychom o této Boží lásce vydávali svědectví. Zvláště v této době, ve které se mnoho lidí ztratilo, žijí smutně, protože ztratili smysl života, potřebuje svět radostné svědky Boží lásky. Medjugorje – a za to musíme také zcela vědomě děkovat – pomohlo mnoha lidem, aby se stali radostnými svědky Boží lásky. Jenom Boží láska, která na-

šla místo v lidech, může zachránit tento svět. Láska, která je, jak říká Pavel, odvážná a vynalézává, ukáže těm, kteří ji nosí, také možnosti, jak pomoci světu a lidem tohoto světa. To je samozřejmě záležitostí Panny Marie, to je smysl jejich zjevení.

Já jsem s vámi

Maria říká: „Já jsem s vámi a nesu vás všechny ve svém Srdci a žehnám vám svým mateřským požehnáním.“ Nás provází všechno, co Maria dělá jako matka a učitelka; je to pro nás požehnáním. Ze všeho toho, co nám říká, se musíme učit a pokoušet se, abychom se svým obrácením a svým způsobem chování stali pro druhé požehnáním. Je to pro nás skutečně požehnáním, když potkáme dobrého, věřícího a čestného člověka. Je to jistě velká radost pro rodiče, když vědí, že jejich děti se stýkají s dobrými mladými lidmi, kteří jim pomáhají na jejich cestě. Maria nám říká, že nás všechny nosí ve svém Srdci. Je to zvláštní výraz lásky, přijetí. I na naší lidské úrovni říkáme: „Ty jsi v mém srdci!“ nebo „Jsi uzavřen v mém srdci.“ Je jedna píseň, ve které se zpívá: „Zavřel jsem tě do svého srdce a ztratil jsem klíč,“ tzn. – Zůstaneš v mém srdci navždy uzavřen. K tomu není třeba mnoho dodávat. Je třeba prostě věřit, že Maria nás všechny nosí ve svém Srdci, a musíme dělat všechno pro to, abychom v tomto Srdci také zůstali. Jistě i nám říká Maria, že ztratila klíč, takže navždy zůstaneme v jejím Srdci. Protože jako Matka nás bude vždy milovat, i když někdy ze slabosti, zloby nebo nějakého důvodu ze své strany nejsme s ní tak, jak je ona s námi. Musíme jí být proto vděční za to, čím pro nás je a co nám říká.

Medjugorje aktuel 3/2007

BENEDIKT XVI. DO OSN

Papež přijal pozvání generálního sekretáře Ban Ki-Moona na zasedání OSN. Termín návštěvy nebyl zatím stanoven. Jan Pavel II. navštívil OSN v roce 1979 a 1995.

Již 26 let je Medjugorje na církevní světové scéně. Má dnes své silné zastánce, ale také vehementní odpůrce. V současné situaci je těžké tyto fronty smířit. Příznivci jsou neúnavní v tom, jak přicházejí do Medjugorje a věří, že původ a především autentický hlas je z nebe, že se zjevuje Gospa. Odpůrci jsou silní se svými argumenty a se svým hledáním sporných bodů v celém tomto dění.

Každodenní a neustále rostoucí příliv poutníků na toto místo však nás nemůže nechat lhostejnými. Počty a fakta mluví samy za sebe. Poutníci přicházejí z celého světa a jsou stále četnější. Jsou to poutníci ze všech světadílů, všech barev pleti, všech národů a národností. Zatímco na jiných poutních místech poutníků stále ubývá i přes propagaci, zde ustavičně roste počet poutníků všech jazyků a národů. Medjugorje jako fenomén nemá žádnou aktivní propagaci kromě svědectví jednotlivců, kteří své zkušenosti neúnavně předávají dále.

Kněží, kteří v Medjugorje působí, cítí se na jedné straně ve svých každodenních povinnostech přetížení, stojí na pokraji svých fyzických sil, jsou konfrontováni s mnoha potřebami osobních rozhovorů, svátostí a zповědí, katechezí a evangelizace. Na druhé straně jsou v podezření, že přivádějí k pověře, stojí pod ustavičnou výtkou, že podporují něco proticírkevního, nepravá zjevení a podobně. My však nemůžeme mlčet o tom, co denně prožíváme vlastními smysly (srov. Sk 4,20).

Proto zveme všechny, aby přišli a viděli, protože tak velké množství biskupů a kněží po počátečním pochybování nebo po několikahodinovém zpovídání změnilo svůj názor a všechny jejich pochybnosti zmizely. A na tom spočívá hlas svědomí a povinnost a těm lidem, kteří sem přicházejí se svou nouzí, musíme pomáhat. Chtěli bychom v kaž-

26 let Medjugorje

dém případě setrvat v Církvi a ve věrnosti. Nechceme se provinít proti nauce a praxi Církve. Na druhé straně nás bolí pochybnosti a vyčítavé pohledy.

Nejednou se vynořuje otázka: Měli jsme to všechno zapotřebí? Neměli jsme jako všichni ostatní sedět ve své obyčejné farnosti se svou osvědčenou pastoračí s normálními normami Církve a evangelia? Kdo to vlastně „spískal“, že do dnešního dne příliv poutníků neustává, nýbrž naopak roste a sílí?

Proto jsem já, jako průvodce a spolupřevodce událostí od prvních dnů v roce 1981 toho názoru, že by se věci měly pohnout z mrtvého bodu a mělo by se zastavit neústupné popírání a ustavičný odpor nebo lhostejné pozorování, že by se mělo vystoupit z ustavičného mlčení v církevním tisku a v médiích, jestliže současně každoročně sem přicházejí statisíce poutníků. Je zřejmé, že všechno odpor, všechno popírání a zamlčování nenachází u věřících žádný ohlas, zatímco na druhé straně v církevních kruzích narážím na hluchý sluch a na embargo v církevních médiích, pokud jde o toto hnutí víry.

Věřící přivádí a podněcuje vnitřní hlas svědomí a zkušenost víry. Jsem přesvědčen o tom, že původcem všeho dění je Duch Svatý, a proto po 25 letech je zde možno použít teologický princip *sensus fidei fidelium* nebo *consensus fidei*, tzn. souhlas víry věřících, jak o tom mluví Koncil a koncilní dokumenty a výpovědi papežů. Zde se uskutečňuje to, co čteme již v učení dvanácti apoštolů (Didaché), *jak se spojuje Církev ze všech čtyř světových stran, ze všech světadílů do jednoho království*; zde máme globální katolickou církev (*Catholica*) v malém.

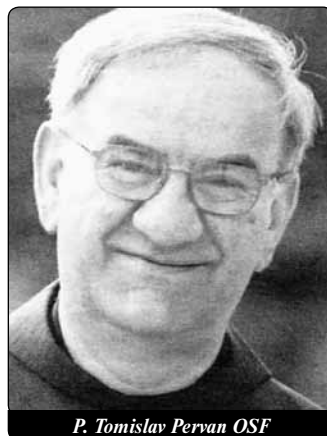
V tomto smyslu jsem přesvědčen, že nám všem by v tomto okamžiku v našich soudech o Med-

jugorje – bez ohledu na osobní postoj – jako *Vadecum* měly sloužit směrnice Kongregace pro nauku víry z 27. února 1978 o normách týkajících se rozhodnutí o soukromých zjeveních, které podepsal tehdejší prefekt kardinál Franz Seper. Text dodnes neztratil nic ze své aktuality a svého významu a může být plně uplatněn na události v Medjugorje se všemi jeho implikacemi a se všemi argumenty pro a proti.

Kongregace shrnuje ve zmíněných pokynech své normy o všech možných druhích zjevení do tří stupňů:

1. Je třeba zjistit, zda vizionáři nejednají samozvaně. Pak je třeba prošetřit všechna poselství, srovnat je s věkem a vzděláním dotyčných nositelů; důkladně prošetřit tělesný a duševní zdravotní stav vizionářů; prověřit jejich mravní integritu, všechno to, co je lidsky vysvětlitelné, a také všechno to, co vysvětlit nelze ani dokonalými přístroji ani humanitními vědami, co tedy není lidského nebo přirozeného původu.

Jestliže se celá záležitost sama o sobě nezastaví, nevyhasne a neupadne do zapomenutí, dojde k uznání *ad experimentum*. Přitom se současně zdůrazňuje, že to ještě neznamená žádné uznání pravosti dotyčného zjevení, nýbrž že se tímto způsobem uvádí celé dění do zdravé a ko-

P. Tomislav Pervan OSF

rektní církevní praxe v modlitbě, pobožnostech a udělování svátostí a ve stálém růstu duchovního života a svatosti.

2. Když pak uplyne stanovený čas *ad experimentum, pokud to vyžadují okolnosti*, ve světle zkušenosti prozkoumat duchovní ovoce jako výsledek církevní praxe, a měl by být vyneseno patřičný soud.

Vzhledem k prvnímu bodu můžeme dojít k závěru: zatím nikdy v církevních dějinách nedošlo k takovému mariánskému zjevení, které by bylo v takovém rozsahu (1984–2005) sledováno mnoha nezávislými kvalifikovanými odborníky a výsledky jejich šetření se tak shodovaly a doplňovaly. Závěrečné výsledky všech jsou, že subjekty – nositelé zmíněných svědectví a zážitků – jsou psychicky, duševně a duchovně zdravé osoby, že netrpí žádnými halucinacemi ani konfabulacemi či autosugescemi, že nemají stavy halucinace, hypnózy nebo podobné stavy ztráty vědomí nebo klamu, přemlouvání anebo návodů zvenčí. Proto je zcela neodpovědné označovat je za lháře, za ty, kteří si poselství lživě vymýšlejí, a veřejně je kvůli tomu pranýřovat.

Průkazné a jednoznačné důkazy, které svědčí pro pravost fenoménu, vyplývají z teologického, sociologického a vědeckého experimentu prováděného složeným mezinárodním týmem francouzských, italských a rakouských vědců od roku 1984 do roku 2005. Teologickou komisi vedl mariolog René Laurentin.

Výsledkem je konstatování, že pro pravost Medjugorje existuje více důkazů než pro Lurdy, které Církev oficiálně uznala. (Laurentin napsal o Lurdech celkem 17 knih.)

Vrátíme-li se k prvním dnům v červnu a červenci 1981, pak v té době odborníci vyšetřili důkladně vizionáře a dospěli k závěru, že mají fundamentální zážitek, který prožili proti své vůli a o kterém neměli tušení ani ho nemohli nijak vyvolat.

Vědci jako takoví nemohou ani dokázat, ani vyvrátit, zda se Matka Boží skutečně zjevuje. Mohou jen říci, že vizionáři i po 25 letech jsou psychicky a fyzicky zdraví, mají hlubokou a dalekosáhlou zkušenost, která v nich dodnes intenzivně působí a kterou nejde odepsat z jejich životopisu. Je to pro ně posvátný poklad.

Je tedy možno vyloučit lidské, ale i dáblské příčiny, a to vzhledem k dlouhodobým dobrým plodům. Proto je možno po dvaceti pěti letech vidět *sine ira et studio* jak v místě, tak i ve světové Církvi dobré plody, které mariánská zjevení v Medjugorje přinesla a nadále přináší, a dát stranou všechno předpojatost a předsudky.

Pokud jde o něco heretického anebo schizmatického, musela by to Církev již dávno napadnout a podniknout proti tomu příslušné kroky. Uplynulých 16 let prohlášených v biskupství v Zadaru *ad experimentum* prokazují, že v Medjugorje k žádným odchylkám nedošlo. Pobožnosti a bohoslužby jsou až do krajnosti christologické, eucharistické, svátostné a mariánské. Jsou zcela ve shodě s církevními normami.

Není možné tvrdit, že plody z Medjugorje jsou jen důsledkem intenzivní modlitby a svátostné praxe. To by byl *circulus vitiosus*. I na jiných poutních místech se konají modlitby a pobožnosti, ale takové plody se tam nevyskytují. Proč je tomu tak, že věřící chodí právě sem na toto odlehle

místo, zde prožívají velké zážitky milosti, odsud si odnášejí dobré plody domů a sami se stávají misionáři? Tvrzení vizionářů o zjeveních není možno oddělit od konkrétních plodů, které se projevují v celé Církvi.

Consensus fidei je možno odvodit už z toho, že jsou zde zastoupeny všechny stavy Božího lidu, všechny vrstvy společnosti a církve, všechny rasy, národy a jazyky. Je prokazatelné, že zde rostou ve svatosti. Medjugorje je světový fenomén, jehož plody jsou patrné na celém světě.

Svou podstatou je Medjugorje laické hnutí, hnutí zdola nesené prostými laiky a laickou spiritualitou, zbožností, odevzdaností Pánu a Gospě. Samotní vizionáři jsou prostí věřící, a tak snáze získávají srdce malých lidí. Medjugorje je poutní a mírové hnutí, protože zde lidé docházejí k vnitřnímu míru. Je to také obnovné hnutí v Církvi a také hnutí humanitární, které

v celém světě přináší charitativní a samaritánská díla.

Po čtvrt století je zde možno tvrdit, že v Medjugorje je řeč o prorockém charismatu, o volání k obrácení, které vždy nacházíme u podobných fenoménů v Církvi.

Prosící lid zde poznal vůli Boží a Mariinu přítomnost, o čemž hovořil i zemřelý papež ve svém kázání v Zadaru o svatodušním pondělí roku 2003. Zmínil se tehdy výslovně o *sensus fidei fidelium*.

Jestliže Bůh v celých lidských dějinách promlouval, proč by měl být z toho druhu oslovení lidstva vyňat, když Duch Svatý si vzhledem k potřebám a nouzi současného světa posluhuje zjeveními a viděními? Svatý Pavel řekl: „Nezhášejte Ducha, nepohrdejte prorockými řečmi. Všechno zkoumejte a dobrého se držte!“ (1 Sol 5,19-21)

*Z Maria heute 4/2007
přeložil -lš- (kráceno)*

EXKOMUNIKOVANÍ POSLANCI

Mexická církev exkomunikovala katolické poslance, kteří hlasovali pro zákonnou beztrestnost potratu do 12. týdne těhotenství. Patří mezi ně i primátor hlavního města, který poručil lékařům, aby potraty prováděli. Biskupové apelovali na rodiče, katechety a kněze, aby téma potratů učinili středem svých výkladů. V bazilice Panny Marie Guadalupské se konal 26. dubna den modliteb za odpuštění.

NEOMALENÉ ÚTOKY

Útoky na předsedu italské biskupské konference neberou konce. Arcibiskup Bagnasco dostal dopis, ve kterém byla kulka a jeho karikatura spojená s hákovým křížem. Vatikán povolal předsedu italských biskupských konferencí, aby ohroženého ujistil svou solidaritou. Útoky odsoudil také italský prezident. Kardinál Bertone označil útoky jako porušení mírového soužití mezi civilním a církevním životem. Homosexuálové, kteří se tak domáhají tolerance, projevují sami přímo fašistickou nesnášenlivost.

„ANTIKNIHA“ PROTI BENEDIKTU XVI.

Odpadlý protestantský teolog Gerd Lüdemann je nadmíru pobouřen knihou „Ježíš Nazaretský“ Josefa Ratzingera a vytáhl do boje svou „antiknihou“. Označil papežovu knihu za „trapné vykojení“ a nechápe, jak může někdo tvrdit, že Ježíš Kristus je Bůh. Někteří prý už papežovu knihu zavírají, ale důvodem je skutečnost, že pokud někdo uzná božství Ježíše Krista, musí podle toho také zařídit svůj život, a k tomu často schází chuť i odvaha.

prožívali jako »snubní sjednocení« (n. 33).

Důstojnost Božího lidu

Přejdeme nakonec k Origenovu učení o Církvi, přesněji řečeno – v jejím nitru – k všeobecnému kněžství věřících. Jak totiž Alexandrijský říká ve své deváté Homilii o Levitiku – „tento výklad se týká nás všech“ (Hom. Lv 9,1). Ve stejné homilii se Origenes odvolává na zákaz vstupovat do velesvatyně v *libovolné době*, který byl dán Áronovi po smrti jeho synů (Lv 16,2). Tak napomíná věřící: „Tak se ukazuje, že jestliže někdo vstoupí v libovolnou dobu do svatyně bez náležité přípravy, neoblečen do kněžského roucha, aniž připravil předepsané oběti, aby mohl najít zalíbení u Boha, zemře... Tato řeč se týká nás všech. Nařizuje totiž, abychom věděli, jak máme přistupovat k Božimu oltáři. Nevíš, že také tobě, tj. celé Boží Církvi a věřícímu lidu bylo svěřeno kněžství? Poslouchej, jak mluví Petr o věřících: *Rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví*. Ty tedy máš kněžství, protože jsi »kněžský rod«, a proto musíš přinášet Bohu obět... Ale abys ji mohl přinést důstojně, musíš mít čistý šat, odlišný od běžného šatu jiných lidí, a potřebuješ božský oheň“ (tam.).

Nezbytné podmínky kněžství

Tak na jedné straně „přepásaná bedra“ a „kněžské roucho“, to znamená čistotu a počestnost života, a na druhé straně „vždy rozžatá lampa“, tj. víra a znalost Písma, se představují jako nezbytné podmínky pro výkon všeobecného kněžství, které vyžaduje čistotu a počestnost života, víru a znalost Písma. O to více jsou tyto nezbytné podmínky samozřejmě nutné pro výkon služebního kněžství. Tyto podmínky – celkový bezúhonný ži-

vot, ale především usebranost a studium Slova – stanoví pravou a vlastní „hierarchii svatosti“ ve společném kněžství křesťanů. Na vrchol této cesty dokonalosti umísťuje Origenes mučednictví. Stále v deváté Homilii k Levitiku je připomínán „obětní oheň“, tj. víra a znalost Písma, která nikdy nesmí chybět u oltáře tomu, kdo vykonává kněžství. Pak dodává: „Ale každý z nás má sám v sobě nejen oheň, ale i celopal, od svého celopalu zapaluje oltář, aby stále hořel. Jestliže se zříkám všeho toho, co mám, a беру svůj kříž a následuji Krista, obětují svůj celopal na Božím oltáři. A jestliže odevzdám své tělo, aby hořelo, protože mám lásku a dosáhnu slávy mučednictví, obětují svůj celopal na Božím oltáři“ (Hom. Lv 9,9).

Pohled upřený na Ježíše

Tato nevyčerpatelná cesta dokonalosti „se týká nás všech“, aby „pohled našeho srdce“ byl obrácen ke kontemplaci Moudrosti a Pravdy, kterou je Ježíš Kristus. Když Origenes káže v řeči o Ježíši Nazaretském – když *oči všech v synagoze byly upřeny na něho* (Lk 4,16-30), jako by se obracel přímo na nás: „Také dnes, chcete-li, v tomto shromáždění se mohou vaše oči upřít na Spasitele. Když totiž upřeh svůj zrak z hloubi srdce ke kontemplaci Moudrosti, Pravdy a jediného Božího Syna, pak tvé oči uvidí Boha. Šťastné shromáždění, o němž Písmo dosvědčuje, že oči všech byly upřeny na něho. Jak bych toužil, aby toto shromáždění přijalo podobné svědectví, že oči všech, těch nepokřtěných i věřících, žen i mužů a dětí, nejen oči tělesné, ale i oči duše patří na Ježíše!... Poznamenalo nás světlo tvé tváře, ó Pane, jemuž patří sláva a moc na věky věků. Amen.“ (Hom. Lc. 32,6).

*Bollettino Vaticano 2. 5. 2007
Mezititulky redakce Světla*

Josefa Macková se narodila v Möckenlohe, vesnici se 400 obyvateli v diecézi Eichstätt 10. února 1924. Z jejího dětství není známo nic neobyčejného. Jen jedna „maličkost“ jí utkvěla v paměti. V poli u Dorfrandu byla malá kaple, kterou navštěvovala a kde se modlila. A také den jejího prvního svatého přijetí byl pro ni nezapomenutelný. V malém vesnickém kostele tehdy cítila, „jak mnou náhle pronikl Bůh a oslovil mě. Tento zážitek mi daroval hluboký pocit štěstí. Věřím, že jsem v té hodině věděla, že mám svůj život darovat Bohu; v jaké formě, to mi bylo jasné až později.“

V té době převzal v Německu moc Adolf Hitler a jeho strana národních socialistů.

V ryze katolické obci Möckenlohe neměla nová bludná nauka žádnou šanci. Všechny hochy bez ptaní zařadili do hitlerjugend a dívky do Svazu německých dívek. Ani Josefa se tomu nemohla vyhnout, udělali ji dokonce vedoucí. Tu roli však nikdy nevykonávala.

Jedna její teta žila v klášteře chudých školních sester Naší Milé Paní v Pfaffenhofenu. Josefa tam odešla, aby pokračovala ve svém vzdělávání. Brzy se rozhodla, že vstoupí do této řehole. Nemohla sice ošetřovat nemocné, ale začala pečovat o děti. Od dubna 1942 pracovala jako pomocnice v dětském domově ve Freisingu a doufala, že bude moci brzy vstoupit do noviciátu, který předchází každému řeholnímu životu.

Uprostřed května 1944 udeřila její velká hodina, kvůli které se o ní dodnes hovoří. Asi 30 km od Freisingu byl koncentrační tábor Dachau. Co je to KZ, to Josefa nevěděla. Co však věděla, bylo, že klášter podporoval tamní vězně.

Jednoho dne představená pověřila kandidátku Josefu Mackovou spolu s jednou mladší zač-

Sestra Josefa Macková

Statečná kandidátka řeholního stavu z Dachau

kou, aby odjely do tábora a nakoupily tam zeleninu. V úterý 16. května 1944 se tedy vydaly na cestu do Dachau a přišly tam krátce před 11. hodinou. „Šly jsme kolem dvou baráků a před

Sestra Josefa Macková u obrazu P. Leisnera

jedním ležela velká hromada starých bot. Stoupal k nám hrozný zápach. Vpravo od baráků byla velká pole, na kterých pracovaly malé skupiny vězňů. U každé skupiny stál dozorce... Pohled byl pro mě otřesný. Stovky mužů v pruhovaných kalhotách a bundách nebo v šedých civilních šatech, hlavy ostříhané dohola, s bledými a vyhladovělými obličejí. Všichni na nás hleděli, jak bychom přišly z jiného světa. Nikdy na ten okamžik nepomenu...“

Nákup zeleniny a sazenic byl uskutečněn v jednom baráku. Tu náhle přistoupil jeden vězeň těsně k Josefě a prosil ji šeptem, aby příště přinesla několik hostií a trochu vína, aby mohli polští kněží sloužit mši svatou. (Němečtí kněží měli toto privilegium v jednom zvláštním baráku.) Josefa Macková tam pašovala nejen hostie, jednou jich bylo 700, ale i potraviny všeho druhu, stejně jako léky. Každý týden jezdila na kole do Dachau, obložená

chlebem a jinými potravinami, někdy i dvakrát. Část cesty absolvovala vlakem, zbytek na kole až do tábora, při každém počasí. Za ledu a sněhu musela kolo celou cestu vést. Vězni ji nazývali od začátku Mädi.

Vrcholem její tajné činnosti byl prosinec 1944. V táboře se nacházel jeden francouzský biskup, který chtěl vysvětit na kněze jáhna Leisnera. Vzhledem k opakovaným kontaktům bylo možné získat povolení biskupa z Münsteru (byl jím biskup Galen) a místního biskupa v Mnichově (Faulhaber). Všechny předměty potřebné pro svěcení, jako jsou oleje a knihy, mohla Mädi opatřit. Třetí neděle adventní (17. prosince 1944) se konalo kněžské svěcení. O druhém vánočním svátku sv. Štěpána slavil novokněz svou primici. Byla to v dějinách Církve zcela ojedinelá událost. Kněžské svěcení a primice v koncentráku! Jedině nesmírná odvaha nezkušené kandidátky řeholního stavu to umožnila.

Ve městě Dachau měla Josefa Macková několik pomocníků, hlavně v rodině Steinbüchlerů.

Josefa v roce 1944

Jejich tři děti - Annelies (16), Willi (14) a zvláště desetiletá Christl (někteří vězni ji nazývali „Anděl z Dachau“) - dodávaly do tábora potraviny, které Josefa přivážela na kole. Především ta nejmenší byla pro bachaře nejméně nápadná.

Bůh evidentně chránil odvážné počínání jejích pomocníků a zařizoval nemožné (srov. Lk 1,37). Všechno své jednání provázela Josefa modlitbou, počínaje ráno mši svatou v klášteře ve Freisingu. Vzpomíná si, jak si sama vytvářela modlitby za vězně v Dachau, za ochranu pro sestry i za sebe: „Na cestě k nádraží (Freising) jsem jela kolem kaple u Vincentina. Od počátku jsem si zvykla zastavit se v této malé svatyni a svěřit Matce Boží svou cestu a prosit ji o pomoc. Od ní jsem přijímala útěchu a důvěru. Když jsem jednou chtěla jen projet kolem, protože kolo bylo těžce naloženo a já jsem si chtěla ušetřit obtížné sestupování a nasedání, táhlo mě to jako neviditelnou silou dovnitř. Mnoho jsem se modlila cestou k táboru a ze srdce jsem děkovala Bohu po každé, když jsem jízdu přestála. Toto díkůvzdání pokračuje dále po celý můj život.“

Po válce mohla Josefa Macková konečně nastoupit do noviciátu. Její dlouho uchovávané přání se stalo skutečností a ona se stala „chudou školní sestrou Naší Milé Paní“.

Její hrdinské počínání posledních dva roky války by zůstalo zcela neznámé, kdyby bývali vězni nevyprávěli o její statečnosti. Návštěvníci, kteří zavítali do kláštera, ji vždy žádali, aby jim vyprávěla o svých zážitcích. Ona se však zdráhala.

V roce 1986 po přednášce pro 35 studentů se konečně po 40 letech rozhodla a napsala „Vzpomínky na mé cesty na plantáže v Dachau od května 1944 do dubna 1945“. V roce 1988 vyšly tyto vzpomínky pod titulem „Proč miluji azalky“.

Z Maria heute 4/2007
přeložil -lš-

Ježíš nám v evangeliu říká: *Jestliže odpustíte lidem jejich poklesky, odpustí vám také váš nebeský Otec, ale když lidem neodpustíte, ani váš Otec vám neodpustí vaše poklesky (Mt 6,14n).*

Obdržíme odpuštění tehdy, když i my sami jsme připraveni odpustit. Všichni známe podobnoství o nemilosrdném služebníkovi (srov. Mt 18,13-35). Ten dlužil svému pánu 10 000 talentů (přepočteno asi 0,5 mil. €). Tento dluh tedy překračuje lidskou míru a představivost. Pán mu ve svém bezmezném milosrdenství odpouští celý dluh. Podobnoství nás poučuje: Neexistuje vina, i kdyby byl hřích jakkoliv veliký, který by Bůh nebyl na prosbu a lítost ochoten odpustit. Jak směšná se jeví suma 100 denárů (500 €), kterou služebníkovi dlužil jeho druh, ale on neměl tolik slitování a nebyl dluh ochoten prominout. Tak nakonec nebylo odpuštěno ani jemu.

Možnost neodpustit je jako zrezivělá závora, která zavírá naše srdce a nedovoluje milosti našeho Pána, aby sem vstoupila a působila. I psychoterapeuti přišli na to, že mnoho příznaků chorob pochází z toho, že lidé nechtějí prominout utrpenou křivdu, jsou vnitřně plní hněvu a zatrpklostí si mění život v peklo.

Odpustit není věc citu a také k němu nedochází ze dne na den. Je to věc vůle: Chci odpustit, i když uvnitř všechno mluvívá proti a já nemohu zapomenout. Chci, to je to, co zde platí.

Bůh bere požadavek odpuštění velice vážně. Nemodlíme se v Otče náš *...odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům...?* I Matka Boží žádá při svých zjeveních, abychom odpouštěli, protože jen tak můžeme dosáhnout vnitřního míru.

25. března 1958 navštívil Lurdy pan Garnier, aby tak splnil slib. Byl sám, jeho paní zemřela nedávno, svého syna ztratil ve válce. Kvůli falešnému svědectví

jednoho svého přítele byl léta nevinně ve vězení, což zlomilo i jeho ženu a ta zemřela. Přesto ho prosila, aby šel na pouť k Panně Marii Lurdské, až si odpyká svůj trest. Když klečel před jeskyní, zpozoroval jednu dívku, která se velice vroucně modlila a velice na něho zapůsobila. Spontánně prosil Matku Boží, aby vyslyšela prosby této mladé dívky. Když se pak konala modlitba růžence a on sám v modlitbě Otče náš vyslovil slova: *„...odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“*, bylo mu, jako by slyšel hlas Panny Marie: *„I ty musíš odpustit, když chceš dosáhnout odpuštění!“* Nemožné! Nikdy nemohl odpustit to, co bylo spácháno na jeho rodině. Po dlouhém vnitřním zápasu, modlitbě a dlouhém rozhovoru s knězem se rozhodl, že přistoupí ke zpovědi a odpustí: *„Matko Boží, já odpouštím, ale pomoz mi, abych to udělal z celého srdce!“* A opět měl dojem, že slyší Matku Boží: *„Jdi, navštív svého nepřítele a řekni mu to!“* Vyloučeno! Nikdy by se nedokázal podívat svému nepříteli do očí. Matka Boží žádá příliš mnoho! Začal nový zápas, ale s pomocí Boží milosti se rozhodl, že svého bývalého přítele, který ho tak bez skrupulí zradil, navštíví a odpustí mu. Před odjezdem šel ještě jednou k prameni a potkal tam opět onu dívku, která se tak zbožně modlila. Nabídla mu pohárek s vodou a řekla: *„Milý pane, když jsem vás dnes ráno viděla, jak se vroucně modlíte, byla jsem tak dojata, že jsem zapomněla na svoje starosti a prosila jsem Matku Boží, aby vás*

Odpuštění

vyslyšela.“ – „A já jsem se modlil za vás,“ odpověděl pan Garnier. „Děkuji, já jsem sem přišla, abych se modlila za svého otce, který umírá a má velké bolesti. Jeho největší bolest je však duševní. Před mnoha lety svou lži zradil svého nejlepšího přítele, který se dostal nevinně do vězení. Lituje toho z celého srdce a mnohokrát prosil o odpuš-

tění, ale dopisy se vracely zpět bez odpovědi. Modlím se, aby mohl v míru zemřít.“

Pan Garnier zbledl, a když se dověděl jméno dotyčného muže, poznal, že je to jeho bývalý přítel, který ho zradil. *„Váš otec zemře v míru, já jsem mu z lásky k Matce Boží všechno odpustil.“* Než oba spolu odcestovali, zašli k jeskyni, děkovali Matce Boží, že oběma mužům vrátila jejich vnitřní pokoj. (Cruzada, únor 1996)

Člověk, který odpouští, dělá něco dobrého sám pro sebe. Jen tak může najít svůj vnitřní mír a Boha. Kéž nám Bůh daruje ve svátosti smíření svůj pokoj, pokoj, který svět dát nemůže.

Zpověď nám připadne lehčí, když se naučíme i v každodenním životě zacházet s vinou

a smírem. Je k tomu mnoho možností. Pokaždé, když se modlíme Otče náš, odpouštějme všem našim viníkům. Pokaždé, když litujeme svých hříchů a zpovídáme se, obnovuje se a prohlubuje se naše spojení s Bohem. Ježíš nás vyzývá, abychom odpouštěli sedmdesátkrát sedmkrát (srov. Mt 18,22). Bůh se k nám chová stejně (srov. Mt 6,12). Bl. Matka Tereza řekla: *„Když uznáváme, že jsme hříšní, a potřebujeme odpuštění, tak i nám případně lehčí odpustit druhým. Jinak by bylo pro nás těžké někomu říct: Odpouštím ti.“*

Zpovědnice není soudní dvůr, kde jsme jako obžalovaní, kteří mají být odsouzeni, je to spíše lékařská ordinace, kde Bůh léčí nemoci naší duše. Mysleme také na podobnoství o ztraceném synu, který se vrátil s lítostí k otci. Otec ho již čekal. Nečinil mu žádné výčitky, neptal se ho, kde byl, co to provedl. Vzal ho prostě do náruče a radoval se, že se syn opět vrátil, a dal pro něho zabít tele. Tak je tomu také v každé zpovědi. Je to vlastně svátek radosti. Radosti pro Boha, že jsme mohli ve zpovědi udělat nový začátek, radost pro nás, že jsme zbaveni tíže svých vin, které jsme předali Bohu a on nám je odpustil.

Mahátmá Gándhí vypráví ze svého života: *„Když mi bylo 15 let, ukradl jsem otci zlatý náramek, abych mohl zaplatit dluh. Ale nemohl jsem snést tíži své viny. Když jsem stanul před otcem, z hanby jsem nebyl schopen promluvit. Proto jsem své vyznání napsal. Když jsem mu lístek předával, třásl jsem se na celém těle.“*

Otec vzal lístek, zavřel oči a pak ho roztrhal. – To je v pořádku, řekl ještě a vzal mě do náruče. Od té doby jsem měl otce ještě mnohem raději.“

Čím více jsme ochotni odpouštět, tím více nám Bůh může odpustit, tím hlubší je náš vztah k Bohu.

-sks- 17/2007

POZITIVNÍ VLIV VÍRY

Děti rodičů, kteří pravidelně navštěvují bohoslužby, osvědčují lepší hodnoty v sebekontrolě a v sociálním chování. Vyplyvá to z obšírného výzkumu 16 000 dětí a výsledky zveřejnil časopis Social Science Research v USA. Hodnoty náboženských společností se šíří prostřednictvím rodiny, přičemž rodičovství je pokládáno za něco velikého a posvátného.

EDITORIAL - dokončení ze str. 2

působení musí být proto úměrné stupni ohrožení, jaké Satan pro její děti představuje. Stačí si uvědomit, jakou iniciativu stále projevuje její a náš Nepřítel a co všechno má na tomto světě k dispozici. I kdybychom byli v situaci, že bychom ještě nic nevěděli o Mariiných osobních stycích se svěřenými dětmi, museli bychom dospět k závěru, že přece nemůže jen pasivně přihlížet, jak Zlý pustoší Boží stádo, a museli bychom očekávat, že jistě také sama aktivně zasahuje. Nouze, ve které se Boží stádo ocitá, je mnohem naléhavější než nedostatek vína na svatbě, a přece ani tato čistě lidská nouze v Káně nenechala Marii lhotejnou a podnikla účinné kroky na pomoc ohroženým. Bůh nám ve skutečnosti na oné svatbě představil základní schéma její účinné pomoci. Žena, kterou vybral za Matku svého Syna i Matku naši, je velmi pozorná a včas rozpoznává každý stav potřeby a nouze, uplatňuje svoji účinnou přímělu a dává potřebným jasné pokyny, jak si mají počínat. A tak Matka Boží a Matka lidí bdí v malém nad jednotlivci, ve větším nad společenstvími a ve velkém nad národy a nad celým lidstvem. To je hlavní důvod všech jejích osobních vstupů do lidského dění.

Je-li tomu tak, můžeme si lámat hlavu nad otázkou, proč se v případě ohrožení Církve či světa Matka Boží neobrací přímo na vedoucí představitele společenství a Církve, ale posílá jim své zvláštní posly. V této věci se podobně jako v mnoha jiných můžeme jen domýšlet. Její vstupy do lidských dějin zřejmě nesmí představovat něco jako vměšování. Ona pouze nabízí možnost hlubšího vhledu „do zákulisí“ světového dění, upozorňuje na věčně platné pravdy, které bychom si měli znovu připomenout, aby byly důsledněji respektovány, a konečně naznačuje zvláštní podmínky, za jakých Bůh na její přímělu může

poskytnout svému lidu také mimořádné milosti a pomoc.

Jonáš také nešel za králem Ninive a neřekl mu, co má udělat. Oznamoval pouze to, co mu uložil Hospodin: „Ninive bude zničeno.“ Král mohl také nepohodlného proroka zatknout nebo jinak umlčet. Bylo však od něho velmi moudré, že tak neučinil, nýbrž nařídil všem ve své říši půst a pokání a sám šel všem poddaným příkladem vstříci.

Velké mariánské vstupy mají obdobný scénář: Matka Boží si volí své zvláštní posly. Bývají to osoby tak prosté a tak nevědomé, že by jim obsah svěřeného poselství nemohl nikdy ani přijít na mysl a také mu samy ani nerozuměly. Např. děti ve Fatimě si myslely, že „Russia“ je nějaká zlá žena, která se má obrátit. Věrohodnost těchto svých poslů pak v jejich poslání často podporuje mimořádnými znameními, jako byly zimní květy v Mexiku nebo sluneční zázrak ve Fatimě.

Vzkazy Matky Boží obsahují zpravidla tři požadavky: obrácení, pokání a zasvěcení. Zatímco obrácení se týká každého osobně, pokání a zasvěcení může být svým způsobem také zástupné. Největším příkladem zástupného pokání je umučení a smrt nevinného Beránka, který byl obětován za spásu světa. Jak velkou hodnotu před Bohem má zástupné pokání, dokládají živé oběti těch duší, které přijaly Spasitelovu výzvu a spojily své dobrovolné utrpení s jeho utrpením. K takovým dobrovolným obětem patří také dvě blahoslavené fatimské děti. Znamením tohoto sjednocení s kalvarskou obětí jsou v nejednom případě vnější znaky umučení na jejich lidském těle.

A jak je to se zástupným zasvěcením? Když Panna Maria žádala v Cova da Iria, aby jejímu Neposkvrněnému Srdci byl zasvěcen svět a zvlášť výslovně Rusko, jistě se nedomáhala pouze nějaké formality, ale účinného prostředku, jak udusit v samém

počátku hrozící zlo, které jsme pak zažili ve 20. století a jehož následky ještě dlouho ponese me. Proč se Panně Marii na konci roku 1917 tolik jednalo právě o Rusko? Rusko v té době ještě nepředstavovalo ateistickou velmoc. Fatimské zjevení se uskutečnilo ještě před výstřelem z Aurory. Rusko však bylo pařeníštěm, ze kterého se měl rozrůst zhoubný smrtonosný plevel, který nakonec zamořil svět. Včasné zasvěcení mohlo zabránit, aby Rusko zcela neovládli bezbožectí bolševici, a dějiny 20. století mohly mít zcela jiný scénář.

Její mateřská pomoc tedy závisí silně také na naší spolupráci, na naší ochotě přijmout podmínky její účinné mateřské ochrany. Ona je opravdu mocná, ale zřejmě existují oblasti, které jsou v moci Zlého, a proti nim stojí oblasti, které opanovala Ona. Aby nás mohla chránit, nemůžeme setrvávat v prostoru, kde panuje Satan, ale musíme vstoupit pod její ochranný plášť, musíme se uchýlit tam, kde vládne ona. A z její výzvy k zasvěcení Ruska vyplývá, že je v naší moci ony oblasti, nad kterými se její mateřský plášť prostírá, dále rozšiřovat. Zasvěcení Panně Marii spojené s modlitbou a pokáním je tedy něco jako preventivní exorcismus. Zasvětit se Marii znamená více než jen uchýlit se pod její mateřský plášť, kam Nepřítel nemá přístup. Zasvětit se Panně Marii znamená zcela se jí odevzdat a uznat, že se stáváme jejím bezvýhradným vlastnictvím, tak jako se jí zcela odevzdal Boží Syn: Totus Tuus. To nám dává na jedné straně jistotu, že své vlastnictví nenechá na pospas Nepříteli, ale současně nás to také zavazuje, abychom se jako její vlastnictví chovali.

Na to by měly myslet všechny matky a měly by zasvěcovat své děti před narozením i po narození Matce Boží. Z dějin světců máme mnoho příkladů, jak blahodárné a pozeňané bylo pro mnohé z nich, že je jejich rodiče již na samém počátku jejich života zasvětili Panně Marii. Ne-

ní to žádné znásilnění lidské osobou, podobně jako není znásilněním osobnosti její křest.

Dítě nemůžeme přenechat jako „zemi nikoho“ tomu, kdo se ho první zmocní.

Za nejděním pro nás přímo zázračným obrácením stojí skutečnost, že rodiče tyto osoby již na počátku jejich života svěřily zcela Panně Marii. Ale i matky, které tak neučinily a které jsou možná právě nyní smutné z toho, jakým vlivům podléhají jejich děti, měly by se chopit této příležitosti a zasvěcovat své nejdražší Panně Marii, aby je vytrhla z moci Zlého a ukryla pod svůj mateřský plášť, protože nebylo slyšáno, že by opustila někoho, kdo se k ní utíká. Jako matky svých dětí mají vždy právo utíkat se k Matce, zvláště když s tímto zástupným zasvěcením spojují i své zástupné pokání. Měli bychom pochopit, že máme jen docela matnou představu o zápase, který vede Bůh se svým Odpůrcem, a máme jen lidsky velmi omezenou představu, jakou roli v tomto zápase sehraje Žena oděná sluncem.

V minulých desetiletích jsme byli bohužel často svědky osvícených snah očistit naši zbožnost od „přílišné“ mariánské úcty, aby tím netrpěla úcta k jedinému a pravému Spasiteli. Výsledek byl ten, že všude, kde byla „omezená“ mariánská úcta, v ještě větší míře poklesla i úcta k Ježíši a zvláště k Eucharistii. Díky patří Janu Pavlu II., že se nebál nazvat Marii „Eucharistická žena“, a že tento neblahý trend poněkud usměrnil.

Byly doby, kdy májové pobožnosti byly každodenní poutí takřka celé farnosti v čele s velkým zástupem dětí. Nerozhořela se mariánská úcta u těch dříve narozených v jejich dětství právě při účasti na májových pobožnostech? Májové pobožnosti se opět konají, dokonce i tam, kde se nějakou dobu nekonaly, ale vesměs jim schází jedno: hromadná účast těch, po kterých Matka nejvíce touží, a to jsou děti.

-š-

Po skončení druhé světové války fungovalo nebo obnovilo svou činnost v českých zemích asi 120 církevních škol. Komunisté a jejich spojenci se ale církevní (a veškeré nestátní) školství snažili zlikvidovat hned od konce války.

Specifická situace byla na Slovensku, kde po vzniku tzv. Slovenského státu (1939) přešly všechny střední školy do správy církve. V reakci na tento akt došlo po vypuknutí Slovenského národního povstání (1944) k postátnění všech škol, včetně těch, které byly pod správou církve před rokem 1939. Tento akt potvrdila dekretem z května 1945 Slovenská národní rada. Přes mnohé protesty slovenských biskupů i episkopátu celého státu nebylo církevní školství na Slovensku obnoveno a mohlo začít vznikat až po roce 1990.

Dekret prezidenta republiky

Ministerstvo školství a osvěty, které řídil komunist Zdeněk Nejedlý, se snažilo o postátnění školství hned po válce. Ještě předtím, než se 28. října 1945 sešlo prozatímní Národní shromáždění, snažil se Nejedlý prosadit postátnění školství formou dekretu prezidenta republiky (šlo o pokus o vydání dalšího tzv. Benešova dekretu).

Jakmile se během října 1945 biskupové o připravovaném dekretu dozvěděli, protestovali u prezidenta republiky, předsedy vlády a ministra školství. K protestům se připojili i rodiče žáků církevních škol. Komunisté ustoupili a předseda vlády Zdeněk Fierlinger oznámil delegaci rodičů, že dekret bude stažen z jednání vlády a ve formě návrhu zákona ho projedná parlament. Mezitím však komunisté začali organizovat dopisové akce, ve kterých množství lidí přepisovalo rezoluce, připravené sekretariáty KSČ, které požadovaly zavedení tzv. jednotného školství a všeobecné postátnění škol. Tyto

Boj o svobodné školství v letech 1945-1948

13. května 2007 uplyne 60 let od jednoho z vrcholů boje o svobodné školství v poválečném Československu. Katoličtí laici pod vedením Matice cyrilometodějské zabránili v roce 1947 pokusu o likvidaci církevního školství. Vítězství mělo bohužel krátké trvání. V roce 1949 už komunisté prosadili svou.

žádosti docházely po desítkách na ministerstvo školství.

Druhý pokus o přijetí zákona o jednotné škole

Úředníci pod vedením Nejedlého nelenili a rychle připravili paragrafové znění zákona o jednotné škole, který zahrnoval i nařízení o postátnění všech škol. Ministerstvo školství hodlalo rychle provést meziministerské připomínkové řízení a návrh zákona bez průtahů schválit ve vládě a parlamentu. Tyto aktivity ministerstva školství probíhaly na jaře 1946, ne všechny státní úřady však sdílely revoluční nadšení ministra Nejedlého. Projednávání se tak zpomalovalo i přesto, že všechny tehdejší politické strany – s výjimkou Československé strany lidové – byly pro přijetí tohoto zákona. Protiakce biskupů na sebe nedala dlouho čekat. Olomoucký arcibiskup Leopold Prečan napsal jménem biskupů dopis poslancům ČSL, kde je vyzýval k aktivní obraně proti tomuto návrhu. Kromě toho biskupové připravili pastýřský list, ve kterém varovali věřící před některými prvky školské reformy, především před postátněním všech škol. Akce biskupů a některých lidoveckých politiků měla částečně úspěch, neboť oddálila přijetí zákona o jednotné škole tak, že již nebylo možno započít s jeho realizací od září 1946, jak doufali komunisté. Boj o svobodné školství však pokračoval i nadále, hlavně na stránkách tisku.

Volby 1946

Parlamentní volby, které se konaly na konci května 1946, vyhrála v českých zemích Komunistická strana. Na Slovensku naopak zvítězila Demokratická strana, která reprezentovala i katolické

voliče. Během koaličních jednání bylo rozhodnuto, že novým ministrem školství a osvěty se stane národní socialista Jaroslav Stránský. Příchod nového ministra bohužel neznamenal konec snah vedoucích k přijetí zákona o jednotné škole. A to včetně sporného paragrafu o postátnění všech škol. Stránský nicméně opustil dosavadní agresivní a arogantní styl vlastní Zdeňku Nejedlému a dalším komunistům. Změna stylu však neznamovala změnu rozložení sil. Pro radikální školskou reformu byly téměř všechny tehdejší politické elity (prezident Beneš, KSČ, sociální demokraté, národní socialisté i velká část učitelů na nižších stupních škol). Proti se stavěla jen ČSL a později částečně slovenská Demokratická strana, katolická církev a část vysokoškolských profesorů.

Protiakce katolíků

Během druhé poloviny roku 1946 a počátkem roku 1947 si církev plně uvědomila nebezpečí školské reformy a začala se systematicky bránit. Bylo zřízeno Ústředí svobodných škol při Ústředí Katolické akce – Matice cyrilometodějské (MCM). V čele těchto aktivit stál předseda MCM Mons. Štancel a především generální tajemník Matice, tehdy poměrně mladý (27) Josef Vlček. Ústředí svobodných škol sloužilo především ke koordinaci aktivit proti postátnění církevních škol a informovalo o novinách v této věci pomocí periodik „Vychovatelské listy“ a „Zprávy“ (– z Ústředí svobodných škol). Angažovaní katolíci ale museli nejprve bojovat ve vlastních řadách. Velká část špiček ČSL, včetně Mons. Šrámka, považovala boj proti postátnění škol za prohraný a rozhodla vzdát se ho

za jiné politické ústupky. Teprve po tvrdém nátlaku ze strany aktivistů lidovci ustoupili od své pasivity a znovu začali církevní školství bránit. Některé způsoby v jednání vrcholných politiků lidové strany jsou již více než 60 let stejné...

Třetí pokus o postátnění škol

Počátkem roku 1947 ministerstvo školství připravilo mírně upravenou verzi zákona o jednotné škole. Paragrafy o všeobecném postátnění škol, které církvi nejvíce vadily, v něm však zůstaly. Proti osnově zákona opět vystupovala církev, někteří lidovci, ale i Vatikán, který přes nunciaturu zaslal ministerstvu zahraničí protestní nótu. V církvi již působil koordinovaný odpor pod vedením MCM. Ve věci se angažoval i nový pražský arcibiskup Josef Beran a záhy i biskupové Trochta a Hlouch. Byly konány informační schůzky mezi věřícími, ve farnostech byli ustavováni školští referenti, došlo i ke spolupráci se Slováky.

Klíčový den 13. květen 1947

Přes protiakce z katolické strany státní úřady pracovaly i nadále a 13. května 1947 (tedy v den 30. výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě) se měla osnova zákona o jednotné škole projednávat ve vládě. Všeobecně se předpokládalo, že vláda osnovu schválí a návrh půjde do parlamentu, kde měli (podobně jako ve vládě) většinu zastánci radikální školské reformy. Jediný problém v tomto zákoně byl právního charakteru. Sporná osnova nového zákona v § 4 stanovila, že veškeré školství je státní. Toto ustanovení však bylo v přímém rozporu z § 120 Ústavy ČSR z roku 1920, která do léta 1948 platila. Tento

protiústavní paragraf byl hlavním argumentem odpůrců radikální reformy školství. Právě na tomto problému se projednávání zákona ve vládě zastavilo. Nebylo jasné jak dál. Proti očekávání tedy vláda 13. 5. 1947 nový zákon neschválila a místo toho ustavila komisi ministrů k vyřešení tohoto problému. Téhož dne večer se ve velkém sále pražské Lucerny konalo velké manifestační shromáždění za svobodnou školu, které organizovaly katolické spolky. Zúčastnil se i arcibiskup J. Beran a stovky lidí.

Jednání komise ministrů

Vládní komise, která o celé věci měla rozhodnout, zasedala 29. května 1947. Komise měla 6 členů, přičemž 3 (komunisté a jejich spojenci) byli pro a 2 proti (lidovecký ministr Hála a slovenský demokrat Pietor). Posledním členem komise byl národní socialista Prokop Drtina, který zastupoval svého stranického kolegu J. Stránského. Drtina se v komisi nakonec postavil proti a jednání skončilo bezvýsledně. Celá záležitost byla předložena předsednictvu vlády, které ji fakticky odložilo. V této věci je velmi zajímavé sledovat obojaký postoj národních socialistů a především jejich ministra J. Stránského. Stránský se navenek tvářil, že on i jeho strana je jednoznačně pro reformu školství včetně všeobecného postátnění. Ve světle archivních pramenů (a to i komunistické provenience) se ale zdá, že celý proces spíše potichu blokoval.

Přijetí zákona o jednotné škole

Na konci roku 1947 pokračovaly uvnitř vládní koalice spory, které v únoru 1948 vyvrcholily komunistickým pučem. Na pořadu dne byly jiné problémy než školská reforma. K přijetí zákona o jednotné škole tak došlo až poté, co se během únorové „vládní krize“ stal ministrem školství opět komunist Zdeněk Nejedlý a komunisté plně ovládli parlament i vládu. V parlamentu,

kteřý byl již „očistěn od reakce“, byl zákon schválen již 21. dubna 1948, tedy necelé dva měsíce po uchopení moci komunisty. Konečná podoba sporného a protiústavního paragrafu 4 byla nakonec kompromisní, neboť se zde teoreticky umožňovaly výjimky na základě zvláštního zákona. Ten však nikdy nevznikl.

Pokusy o zachování církevních škol

Jak je známo, komunisté se po únoru nejprve snažili získat církev na svou stranu. Teprve když se jim to nepodařilo, zahájili od června 1949 tvrdý proticírkevní boj. Do té doby probíhala s několika přerušováními jednání komise Ústředního akčního výboru Národní fronty s církevní komisí v čele s biskupem Štěpánem Trochou. Kromě jiného se v této komisi jednalo o povolení výjimky ze zákona o jednotné škole. Na základě této výjimky by vznikl zvláštní zákon o nestátních školách, na jehož základě by některé církevní školy mohly i nadále fungovat. Jeden ze spolupracovníků církevní komise Josef Vlček tedy v rychlosti připravil jakýsi pracovní návrh zákona o nestátních školách. Během dalšího jednání v květnu 1948 ho ovšem státní část komise odmítla. Nakonec byl povolen zápis ještě jednoho ročníku dětí do církevních škol. Jedním z důvodů tohoto povolení podle všeho bylo, že komunisté si chtěli určitými ústupky získat církev k aktivní účasti na volbě K. Gottwalda prezidentem republiky. Konkrétně se jednalo o známé Te Deum ve svatovítské katedrále pro nově zvoleného prezidenta K. Gottwalda 14. června 1948. K definitivní likvidaci církevních škol tedy došlo až během léta 1949. Od září už museli žáci a studenti církevních škol nastoupit na školy státní.

Hodnocení

Když se nad celým bojem o svobodné školství zamyslíme, vidíme, že církvi a s ní spojeným

spolkům se dařilo postátnění církevních škol poměrně dlouho a úspěšně oddalovat. Jedním z důvodů, proč zákon o jednotné škole nešlo tak dlouho prosadit, bylo podle všeho i obojaké chování národně socialistického ministra školství J. Stránského.

Osobně nepovažuji za pouhou náhodu, že vládní jednání o této věci vyšlo právě na fatimský den (13. května 1947). Těžko lze úplně přirozeně vysvětlit, že návrh zákona ve vládě neprošel, i když většina politických stran byla pro. A snad i díky přímluvě Panny Marie vedl Bůh jednání zúčastněných, hlavně katolických aktivistů. Díky tomu, že se podařilo zachovat církevní školství až do léta 1949, bylo možno vychovat jednu generaci katolické inteligence, s jejíž pomocí jsme pak o něco snáz přežili komunismus. A tato generace nám ještě po roce 1990 pomohla začít znovu. Také díky těmto lidem se v 90. letech začala řada bohubilých aktivit v církevní i občanské oblasti.

PhDr. R. Cigánek

Prameny:

Archivní prameny
Různá periodika

Edice:

Církevní komise ÚV KSČ 1949–1951, edice dokumentů, ed. Bulínová M., Janišová M. a Kaplan K., ÚSD, v nakladatelství Doplněk, Brno 1994.

Pastýřské listy 1945–2000, edice A. Opatrný, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2000.

Literatura:

Vaško V.: Neumlčená, Zvon, Praha, 1990.

Vaško V.: Dům na skále 1, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2004.

Kaplan K.: Pět kapitol o Únoru, Doplněk, Brno, 1997.

Kaplan K.: Stát a církev v Československu v letech 1948–1953, ÚSD, v nakladatelství Doplněk, Brno, 1993.

ROZDĚLENÍ KATOLÍKŮ NEPOMÁHÁ NÁBOŽENSKÉ SVOBODĚ

Agentura Fides otiskla úvahu na toto téma od P. Nicolý Buxe a P. Salvatore Vitiella. Autoři upozorňují, že události, jako jsou vraždy tureckých křesťanů, výhrůžky předsedovi italské biskupské konference nebo urážky Církve při prvomájové pop-show, jsou pro některé zastánce dialogu jako absolutní hodnoty jen „výjimečnými“ signály netolerance: ale pro Církev je to normální reakce na svědectví o Ježíši, jež mají křesťané přinášet vždy a všude a za něž je třeba platit i pronásledováním a smrtí.

Přinášet svědectví za cenu života – řecky martyrion – není výjimečným, ale normálním požadavkem na křesťana. Kristus řekl: „Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno.“ (Mk 13,13) a „Kdo mě zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi“ (Mt 10,33).

Realisticky to vyjádřili španělsí biskupové v „Mravních směrnicích k současné situaci ve Španělsku“ z listopadu 2006: „Křesťané žijící v demokracii jsou v pokušení myslet si, že usnadní harmonii, když budou svou identitu skrývat nebo ředit.“ Za touto zdánlivou velkorysostí je nedostatek důvěry v trvalou hodnotu Evangelia a křesťanského života. Důsledky takového chování jsou škodlivé: neodpovědné snahy o falešnou harmonii mezi katolicismem a sekularismem naopak znásobují vnitřní tenze a oslabují život i věrohodnost Církve. „Adekvátní výchova k demokratickému životu nám pomůže konstruktivně sdílet život s těmi, kdo myslí jinak, aniž bychom ve své katolické identitě dělali kompromisy,“ uzavírají autoři citát z „Mravních směrnic“.

Než začnou křesťané uvažovat o dialogu, měli by rozjímat o krvi, kterou vylil Kristus na kříži, a uvážit, co ho stálo dát dohromady Boží rodinu – Církev. Je škodlivé ředit víno víry vodou lhotejnosti těch, jež křesťanství nezajímá, protože nevěří v Evangelium. Někteří katolíci se ohlupují představou, že je lepší spojit se ve věci náboženské svobody s těmito lidmi než se svými bratry ve víře. Ale křesťan ví, že přinášet svědectví zahrnuje i pronásledování.

Fides – Res Claritatis

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 8.00 - 12.00 a 18.00 - 24.00

■ Denně: 8.00; 18.00; 21.35 - Dnešek v kalendáři

■ 11.45; 18.35 - Pohádka ■ Po-Pá: 11.55; 20.00 - Z pokladů duše

Podrobnosti na www.tvnoe.cz ■ Změna programu vyhrazena.

Ne 20. 5.: 8.02, 18.03 Malý biblický příběh (25) 8.05 Highlight (15) 8.35 Na koberečku (22) 8.50 Seninka - Mikroregion Hornolidecko 9.00 Nezděné město 9.15, 16.05 Národní kámen 9.45 Pozvání na skleničku s Jirím Vaníčkem, sběratelem rádií 10.30 Mše svatá (L) 11.45 Kouzelná tužka 11.53, 20.00 Z pokladů duše - O duši 11.55 Modlitba Regina Coeli Benedikta XVI. (L) 12.15 2000 let křesťanství (4/13) 16.35 Hlubinami vesmíru (4) 17.35 Reykjavík 18.10 Ježíšovo království (2) 18.40 Baterka (4) 19.10, 21.45 Mezi nebem a zemí (17) 19.50 Správy TV LUX 20.05 Octava dies 20.35 Mater - záznam koncertu Ivy Bittové 21.35 Čtème z křesťanských periodik 22.25 Bez hábitu - Pauláni 23.30 La Salleta 24.00 Poltón klub (25).

Po 21. 5.: 8.05, 18.05 Křížovatky s Rút Kolínskou 8.30 Na koberečku (22) 8.45 Nezděné město 9.00 Večerná univerzita 10.00, 18.55, 24.30 Palác Phaistos, Chrám Tian Tan, El Djem 10.30, 23.55 Octava dies 11.00, 21.00 Pozvání na skleničku s Jirím Vaníčkem, sběratelem rádií 11.40 Videoklip 11.45, 18.35 Kouzelná tužka 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Hod Boží svatodušní 12.00 Setkání s hostem s politickým vězněm Leo Židkem 12.45 Velký starý příběh 16.05 Po stopách apoštola Pavla - Barnabáš, muž dobrý (2/7) 16.35 Rok na Hostyně 17.05 Mekong 18.45 Seninka - Mikroregion Hornolidecko 19.15 2000 let křesťanství (4/13) 20.05 Mezi nebem a zemí (17) 20.45 Čtème z křesťanských periodik 21.40 Na koberečku (23) 21.55 Noční univerzita - „Sloboda jako dar - či záhuba?“ 22.55 Záznam koncertu Ivy Bittové - Mater.

Út 22. 5.: 8.05 Highlight (15) 8.35 Mezi nebem a zemí (17) 9.15 Videoklip 9.20, 24.30 Lijiang 9.45 Mekong 10.45 Atlas Charity - Havířov 10.50 Poltón klub (25) 11.45, 18.35 Kouzelná tužka 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Rev. Jaroslav Kratka 12.00 Repríza koncertu souboru Ensemble Unicorn Sien 16.05 Oslavy 1. výročí vysílání TV NOE - repríza 18.05 Baterka (4) 18.45 Nezděné město 19.00 Přírodní zábraky Evropy 20.05 Bez hábitu - Pauláni 21.05 Velký starý příběh 21.20 Tandem kvíz (4) 21.50 Mekong 22.50 Octava dies 23.20 2000 let křesťanství (4/13) 24.00 Lumen (17).

St 23. 5.: 8.05 Ammán 8.35, 8.45 Videoklip 8.40 Atlas Charity - Havířov 8.50 Baterka (4) 9.20 Hlubinami vesmíru (4) 10.25, 23.05 Generální audience papeže Benedikta XVI. 11.45, 18.35 Klaunský pohádkový kufřík 11.55, 19.55 Z pokladů duše - P. ThDr. Ing. Miloš Raban 12.00 Rok na Hostyně 12.30 Národní kámen 16.00 Setkání s hostem s politickým vězněm Leo Židkem 17.00, 22.05 Večerná univerzita 18.02 Highlight (16) 18.45 Deň so Svätým otcom 19.10 Pozvání na skleničku s Jirím Vaníčkem, sběratelem rádií 20.00 Správy TV LUX 20.10 Poltón klub (26) 21.05 2000 let křesťanství (5/13) 21.50 Atlas Charity - Český Těšín 21.55 Jízda kolem osení v Lukavci 24.25 Mezi nebem a zemí (17).

Čt 24. 5.: 8.05 Deň so Svätým otcom 8.30 Dětská televize 9.00 Noční univerzita - „Sloboda jako dar - či záhuba?“ 10.00 Poltón klub (26) 10.55 Jízda ko-

lem osení v Lukavci 11.10 Správy TV LUX 11.15, 22.30 Palác Phaistos, Chrám Tian Tan, El Djem 11.45, 18.35 Kouzelná tužka 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Rev. Jaroslav Kratka 12.00, 16.05, 19.00 Přírodní zábraky Evropy 17.05, 21.15 Křížovatky s Rút Kolínskou 17.30, 24.00 Rok na Hostyně 18.05 Tandem kvíz (5) 18.45 Nezděné město 20.05 Lumen 2000 (18) 20.35 Pro vita mundi - setkání s hostem s akademickým sochařem Petrem Váňou 21.45 2000 let křesťanství (5/13) 23.00 Mekong 23.30 La Salleta.

Pá 25. 5.: 8.05, 17.25, 22.45 2000 let křesťanství (5/13) 8.50 Lumen 2000 (18) 9.20, 21.35 Bez hábitu - Pauláni 10.20, 21.05 Lijiang 10.50 Na koberečku (23) 11.05 Velký starý příběh 11.20 Křížovatky s Rút Kolínskou 11.50, 18.35 Kouzelná tužka 11.58, 20.00 Z pokladů duše - P. ThDr. Ing. Miloš Raban 12.00 Ježíšovo království (2) 12.30 Tandem kvíz (5) 16.00 Opakování generální audience Benedikta XVI. 17.25 2000 let křesťanství (5/13) 18.05 Deň so Svätým otcom 18.45 Správy TV LUX 19.00 Hlubinami vesmíru (4) 20.05 Kulatý stůl na téma Hospicového hnutí 21.35 Bez hábitu - Pauláni 22.35 Highlight (15) 23.05 Noční univerzita - „Sloboda jako dar - či záhuba?“ 24.00 Po stopách apoštola Pavla - Barnabáš, muž dobrý (2/7) 24.30 Na koberečku (23) 24.45 Nezděné město.

So 26. 5.: 8.02, 11.55, 20.00 Malý biblický příběh (26) 8.05 Highlight (16) 8.45 Ježíšovo království (2) 9.15, 19.00 Mexico City 9.45 Čtème z křesťanských periodik 09.55 Baterka (4) 10.25 Tandem kvíz (5) 10.55 Správy TV LUX 11.05 Mezi nebem a zemí (17) 11.45, 18.35 Klaunský pohádkový kufřík 12.00 Mekong 16.05 Léta letí a andělům - P. Ludvík Ambruster 16.35, 23.50 Po stopách apoštola Pavla - Barnabáš, muž dobrý (2/7) 17.05 Večerná univerzita 18.00 Náměstí sv. Petra v Římě - svatodušní vigilie s papežem (L) 19.30 Dokumenty z videofestivalu KAFKA 20.05 Kinetograf múz - Prehistorie 21.05 Videoklip 21.10 Na koberečku (23) 21.25 Deň so Svätým otcom 21.55 Poltón klub (26) 22.50 Noční univerzita - Mons. Vojtěch Cikrle, Mons. Jaroslav Škarvada 24.20 Tandem kvíz (5).

Ne 27. 5.: 8.02, 18.03 Malý biblický příběh (27) 8.05 Highlight (16) 8.35 Na koberečku (23) 8.50 Jízda kolem osení v Lukavci 9.00 Stíny minulosti - film 9.15, 16.05 Deň so Svätým otcom 9.45 Pozvání na skleničku s Jirím Vaníčkem, sběratelem rádií 10.30 Mše svatá - Hod Boží svatodušní (L) 11.45 Kouzelná tužka 11.53, 20.00 Z pokladů duše - Hod Boží svatodušní 11.55 Modlitba Regina Coeli Benedikta XVI. (L) 12.15 2000 let křesťanství (5/13) 16.35 Hlubinami vesmíru (4) 17.35 Ammán 18.10 Ježíšovo království (3) 18.40 Dokumenty z videofestivalu KAFKA 19.10 Mezi nebem a zemí (17) 19.50 Správy TV LUX 20.05 Octava dies 20.35 Kulatý stůl na téma Hospicového hnutí 22.05 Čtème z křesťanských periodik 22.25 Bez hábitu - Pauláni 23.30 Rok na Hostyně 24.00 Poltón klub (26).

Setkání křesťanské mládeže - poutní místo Lechovice - sobota 9. června 2007 v 16 hodin: AIN KARIM - „BOŽÍ PŘÍTOMNOST“. Host: P. Miloslav Čápek z Hlubokých Mašůvek
Program setkání: přivítání - úvodní slovo • modlitba růžence • mše svatá • přestávka • scénka • adorace • rozloučení. • To vše za doprovodu hudební skupiny P.O.K.R.

Kontakt pro dotazy, nabídku účasti na přípravě scénky, růžence, adorace nebo na zaslání článků do Zpravodaje AK či jakoukoli jinou pomoc: otec Marek Dunda, tel. 731 402 742, nebo: 515 296 384, ŘK farní úřad Fatym Vranov, e-mail: ainkarim@email.cz.

Balz Röhlin

Papež navštívil „Farmu naděje“

Papež Benedikt XVI. navštívil v květnu Brazílii. Zahájil zde setkání biskupské rady pro Latinskou Ameriku, setkal se s mládeží na sportovním stadionu a na-

Finanční pomoc přišla od organizace Kirche in Not. Do- stavily se první dobré výsledky. Mnoho mladých lidí obojího po- hlaví se dokázalo vymanit ze zá- vislosti a znovu nalézt svou dů- stojnost a životní radost. „Bůh změnil vězení vlastní žádostivos- ti na království smysluplného ži- vota, který odpouští, dochází ke smíření a může darovat lásku.“ Tak popsal jeden bývalý narko- man svou zkušenost. Bývalí nar- komani teď pomáhají dalším osvobodit se od drog.

Úspěšnost je 84 %, což je jed- na z největších na světě. To vyvo- lalo vlnu výstavby farem v zemi. Dnes je jich v Brazílii 33.

Od roku 1998 vyrůstají tyto farmy i mimo Brazílii. Jsou v Ně- mecku (u Berlína), v Rusku, Para- guayi, Mexiku, Argentině, v Mo- zambiku a na Filipínách. Díky pomoci svých obyvatel dokážou se tyto farmy udržet nad vodou. Chovají kuřata, vepře, pěstují ze-

Bratr Jan (Hans Stapel)

vštívil Aparecidu, největší poutní místo v zemi. Navštívil však také „Farmu naděje“, zvláštní re- habilitační středisko pro drogo- vě závislou mládež.

„Farma naděje“ byla založe- na pro drogově závislou mládež. Je to dílo křesťanských společen- ství. Iniciátorem je 62letý němec- ký františkán Hans Stapel zvaný Bratr Jan. P. Stapel narazil v ro- ce 1979 na akutní problém dro- gově závislosti. Hledal nějakou zahradu pro „drogados“ - mla- dé delikventy, z nichž většina jsou závislí na drogách a alko- holu a pocházejí z kriminálního prostředí nebo z řad prostitutek. První „Farma naděje“ vznikla v roce 1983 a měla obytné do- my, stáje, mnoho polností a také malé řemeslnické dílny.

leninu a užitkové plodiny, vyrábě- jí barviva z tropických rostlin, ná- bytek, pečou chléb a pizzy atd. Farmy potřebují el. proud, vodu, dřevo, dopravní prostředky, stro- je a náradí a mnoho jiných věcí. Kirche in Not investovala v po- sledních letech do farem v Bra- zílii několik milionů.

Podle -sks-

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie – Staré Brno, Mendlovo nám.

SLAVNOST SV. RITY – přímůvkyně v bezvýhodných situacích – bude v úterý **22. 5. 2007** v 18.30 hodin. Při mši svaté (celebruje opat Lukáš Evžen Martinec OSA) budou posvěceny „Růže sv. Rity“.

„Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.“ (Lk 11)

Římskokatolická farnost ve Šternberku vás zve k tradičnímu prožití **Svatodušní vigílie L. P. 2007 v chrámu Zvěstování Páně ve Šternberku – v sobotu 26. května 2007.**

Tématem svatodušní vigílie je verš Lukášova evangelia „**Pane, nauč nás modlit**“. Průvodcem nočního bdění nám bude modlitba Páně – Otče náš... Vigílii zahájíme ve 21.00 hod. požehnáním ohně v rajském dvoře farního kostela. O půlnoci se společně pomodlíme s klariskami v jejich klášterní kapli. Vrcholem vigílie bude jitřní mše svatá v 4.30 hod. v kostele Nejsvětější Trojice.

21.00 – zapálení a požehnání ohně – bohoslužba slova – katecheze
 ● 22.00 – modlitba o dar modlitby – posvěť se jméno tvé, přijď království tvé ● 24.00 – modlitba v kapli u klarisek – ...bud' vůle tvá – za rozlišení povolání ● 1.00 – občerstvení na faře ● 2.00 – adorace – chléb náš vezdejší dej nám dnes ● 3.15 – přesun městem do kostela Nejsvětější Trojice ● 3.30 – prosba za nové srdce – odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme ● 4.30 – mše sv. v kostele Nejsvětější Trojice – neuved' nás v pokušení.

Možnost přespaní na faře. Těšíme se na společenství s vámi. Římskokatolická farnost, Farní 3, Šternberk 785 01, tel. 585 013 714, e-mail: farasternberk@seznam.cz.

OREL JEDNOTA KLADNO, orelské župy Svatováclavská, Pospíšilova, Kozinova, Trochtova, s účastí Orla župy sv. Zdislavy, s podporou Statutárního města Kladna a Města Dobříše vás zvou k účasti na projektu cyklistických výprav v Čechách v r. 2007.

26. – 27. května 2007 (sobota – neděle) – cyklistická výprava Kladno – Hazmburk (hrad) – Počaply u Litoměřic, zpáteční cesta Počaply u L. – Roudnice n. L. – Říp – Velvary – Kladno. Hlavní organizátor župa Svatováclavská.

26. května 2007 – 9.00 hod. start v Kladně na nám. Starosty Pavla u mariánského sloupu (centrum města, nad hlavním autobusovým nádražím). Výprava z Kladna na Hazmburk a odtud do Počapel, kde cyklisté přenocují na faře (možnost vlakem domů). V Počaplech mše svatá.

27. května 2007 – ráno mše sv., snídaně. Výprava pokračuje Polabím z Počapel do Roudnice n. L., na Říp, do Velvar a Kladna, kde akce končí (možno vlakem z Počapel – Tereziína do Prahy resp. Chomutova).

16. června 2007 (sobota) – jednodenní cyklistická výprava Kladenskem. Začátek v 9.00 hod. u mariánského sloupu na nám. Starosty Pavla v centru města. Trasa: Kladno – Družec (mariánské poutní místo) – údolí potoka Kačáku (mariánské poutní místa Žlábek) – Nižbor (dojedeme k Berounce, býv. sídlo katolického politika a orelského činovníka JUDr. J. J. Rückla) – Jinčov (zřícenina středověkého hradu) – Běleč – Bratronice – Dolní Bezděkov (zastavení ve vyhlášené hospodě na pivo a tlačenu) – Družec – po cyklostezce do Kladna. Hlavní organizátor akce župa Svatováclavská.

30. června 2007 (sobota) Beroun – Dobříš. II. ročník cyklistického memoriálu bratra Vitáskova (cyklistické putování na Dobříš). Začátek v 10.00 hod. před hlavním vchodem na hlavním vlakovém nádraží v Berouně. Trasa povede z hlavního vlakov. nádraží v Berouně přes Koněpruské jeskyně do Litně (spojené s pobyttem Svatopluka Čecha – zastavení), Českým krasem a brdskými lesy do Dobříše (možná zastávka na Tetině). Délka trasy cca 30 km. Možnost nocování ze soboty na neděli v dobříšské orlovně (spacák, karimatky s sebou). Hlavní organizátor akce župa Svatováclavská, s organizační účastí Orla župy sv. Zdislavy.

4. – 5. srpna 2007 (sobota – neděle) cyklistické putování Chodskem. Organizace se ujmou členové Orla jednoty Domažlice, župa Kozinova. Z pátku na sobotu a ze soboty na neděli možnost přespaní v Domažlicích (nutná dohoda s organizátory, volejte – ses. Marie Maňasová, starostka Orla jednoty Domažlice, tel.: 379 776 282).

25. – 26. srpna 2007 (sobota – neděle) – Milevsko – Česká Sibiř – střední Povltaví; nebo oblast Dobříšska – Příbramska – Rožmitálska (bude upřesněno).

15. září 2007 (sobota) – Kladno – Stochov – Lány (Svatováclavská stezka). Křivoklátskými lesy směrem Kladno – prohlídka skanzenu milířů ve Lhotě, Mikroregion Bratronicko. Návrat do Kladna po cyklostezce.

6. října 2007 (sobota) – Kladno – Dolní Ročov – Kladno (poutní místo v Ústeckém kraji, poblíž Rakovníka). Cesta přírodním parkem Džbán. Začátek v 9.00 hod. na nám. Starosty Pavla v Kladně.

Zástupce organizátorů: PhDr. Stanislav Vejvar (Orel župa Svatováclavská, jednota Kladno), tel.: 312 247 910, standa.vejvar@volny.cz

Liturgická čtení**Neděle 20. 5. – 7. neděle velikonoční**

1. čt.: Sk 7,55–60
 Ž 97(96),1+2b.6+7c.9
 Odp.: 1a+9a (*Hospodin kraluje, je povznesen nad celou zemí.* Nebo: *Aleluja.*)
 2. čt.: Zj 22,12–14.16–17.20
 Ev.: Jan 17,20–26
Slovo na den: Já v nich.

Pondělí 21. 5. – nez. pam. sv. Kryštofa Magallanes (v brněnské diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Sk 19,1–8
 Ž 68(67),2–3.4–5ac.6–7ab
 Odp.: 33a (*Pozemské říše, zpívejte Bohu.* Nebo: *Aleluja.*)
 Ev.: Jan 16,29–33
Slovo na den: Ted' věříte?

Úterý 22. 5. – nez. pam. sv. Rity z Cascie

1. čt.: Sk 20,17–27
 Ž 68(67),10–11.20–21
 Odp.: 33a (*Pozemské říše, zpívejte Bohu.* Nebo: *Aleluja.*)
 Ev.: Jan 17,1–11a
Slovo na den: Poznali, že jsem vyšel od tebe.

Středa 23. 5. – ferie

1. čt.: Sk 20,28–38
 Ž 68(67),29–30.33–35a.35b–36c
 Odp.: 33a (*Pozemské říše, zpívejte Bohu.* Nebo: *Aleluja.*)
 Ev.: Jan 17,11b–19
Slovo na den: I já jsem je poslal do světa.

Čtvrtek 24. 5. – ferie

1. čt.: Sk 22,30; 23,6–11
 Ž 16(15),1–2a+5.7–8.9–10.11
 Odp.: 1 (*Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.* Nebo: *Aleluja.*)
 Ev.: Jan 17,20–26
Slovo na den: Ty, Otče, ve mně a já v tobě.

Pátek 25. 5. – nez. pam. sv. Bedy Ctihodného nebo sv. Řehoře VII. nebo sv. M. Magdalény de' Pazzi

1. čt.: Sk 25,13b–21
 Ž 103(102),1–2.11–12.19–20ab
 Odp.: 19a (*Hospodin si zřídil na nebi trůn.* Nebo: *Aleluja.*)
 Ev.: Jan 21,15–19
Slovo na den: Pane, ty víš všechno.

Sobota 26. 5. – památka sv. Filipa Neriho

1. čt.: Sk 28,16–20.30–31
 Ž 11(10),4.5+7
 Odp.: srov. 7b (*Zbožní uzří tvou tvář, Hospodine. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Jan 21,20–25
Slovo na den: Co bude s ním?

večer: vigílie slavnosti Seslání Ducha Svatého

1. čt.: Gn 11,1–9 nebo Ex 19,3–8a.16–20b nebo Ez 37,1–14 nebo Jl 3,1–5
 Ž 104(103),1–2a.24+35c.27–28.29bc–30
 Odp.: srov. 30 (*Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.* Nebo: *Aleluja.*)
 2. čt.: Řím 8,22–27
 Ev.: Jan 7,37–39
Slovo na den: Proudý živé vody.

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 20. 5.	PO 21. 5.	ÚT 22. 5.	ST 23. 5.	ČT 24. 5.	PÁ 25. 5.	SO 26. 5.
Antifona	642	642	642	642	642	642	1722
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	642	642	642	642	642	642	1723
Antifony	654	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	654	658	661	664	667	670	1724
Antifona k Zach. kantiku	655	658	661	664	667	670	1724
Prosby	655	658	661	664	667	671	1724
Záv. modlitba	655	659	662	665	668	1373	1375
Modlitba během dne:							
Hymnus	643	643	643	643	643	643	643
Antifony	643	643	643	643	643	643	643
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	655	659	662	665	668	671	674
Záv. modlitba	655	659	662	665	668	671	674
Nešpory:							
Hymnus	641	641	641	641	641	641	641
Antifony	652	656	1056	1072	1087	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	652	656	660	663	666	669	672
Ant. ke kant. P. M.	653	657	660	663	666	669	673
Prosby	653	657	660	663	666	669	673
Záv. modlitba	655	655	659	662	665	668	1373
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

CESTOU OBĚTI K ŽIVOTU

P. Tomislav Vlašić

Přepis přednášek z různých setkání a seminářů T. Vlašiče. Tématem je duchovní cesta skrze darování a obětování se Bohu, která vede k duchovnímu uzdravení, k proměně starého člověka v nové stvoření. Autor byl dlouhodobým farním vikářem a duchovním vůdcem modlitebních skupin v Medžugorje.

Eucharistia vivente • Brož., 118 x 196 mm, 70 stran, 78 Kč

SVATOST JE PRO KAŽDÉHO

Elias Vella • Překlad Tereza Šimíková

Výbor z textů, které autor sestavil pro svá duchovní cvičení. Vychází v nich z hlubokých osobních zkušeností pastýře a hlásatele slova Božího, kterého po 15 letech kněžství Ježíš povolává na novou cestu, obrací celé jeho bytí a boří duchovní jistoty. Elias Vella se znovu vydal na cestu ke znovuzrození z Ducha Svatého a ke spáse. Na stránkách této knihy mohou čtenáři poznávat Ducha, jenž vede ke spáse. Autor však upozorňuje i na síly, které působení Ducha Svatého naopak omezují, a nabízí i způsob, jak se osvobodit: Kristus nám dal klíč k řešení každé těžkosti.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 135 x 194 mm, 160 stran, 180 Kč

E-MAILY Z PEKLA

Jim Forest • Překlad Ivan Bok

Autor upozorňuje dnešního člověka na různá pokušení a rafinované tváře zla. Navazuje přitom na svého velkého předchůdce

C. S. Lewise s jeho Radami zkušeného ďábla. Dnešní pokušení jsou v něčem jiná než pokušení před padesáti či sto lety. Vliv médií, liknavost a slabá vůle v konfrontaci se zábavami našeho věku, rádobý přátelské nové náboženské směry, vyhraněný a přehnaný individualismus, nebo naopak přenašeni odpovědnosti na větší kolektiv. Jim Forest vtípně a zajímavě zpracovává řadu aktuálních témat. Třicet dopisů Tasemníka jeho učedníkovi na téma pokušení tohoto času je napsáno ve formě elektronické pošty.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115 x 180 mm, 128 stran, 129 Kč

Z BOŽÍ KANCELÁŘE

Lia Cerrito • Překlad Ivana Hlaváčová

Každý z nás má nějaké představy o Bohu Otci. Autorka této útlé knížky nás možná překvapí tím, že se dokáže na problémy každodenního života víry dívat dětsky nevinným pohledem. Jsou totiž otázky, na které je rozum nás dospělých krátký...

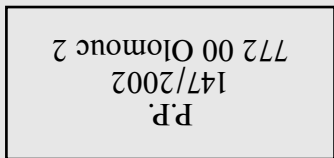
Karmelitánské nakladatelství • Vydání druhé • Brož., 114 x 165 mm, 80 stran, 89 Kč

VLÍDNÁ ZBRAŇ • Modlitby pro chvíle všední i nevšední
Na motivy nadčasové moudrosti chasidského mistra Rabiho Nachmana z Braclavi napsali Moše Mykoff a S. C. Mizrahi ve spolupráci s Braclavským výzkumným institutem

Modlitby chasidského rabína, jenž po celý život shromažďoval rady, moudrá ponaučení a myšlenky o tom, jak žít moudře, více vyrovnaně, kde hledat klid a rovnováhu nejen pro obyčejný život, ale i pro významná a zlomová životní rozhodnutí.

VOLVOX GLOBATOR • Vydání druhé • Váz., přebal, 100 x 150 mm, 144 stran, 149 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Cernochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Cirkveni schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnická 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medžugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.